القرآن الكريم

آسان ترجمه

تعلیم القرآن

تکي په تکي
او روانه ترجمه

مولف:- ډاکټر محمد دین

وَقَالَ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا لَوْلَآ اُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلٰٓئِكَةُ

او ووئیل | هغو خلقو | چه اُمید نه لری | د ملاقات زمونږ | چه ولے نازل نه شو | په مونږ | فرښتے

او کوم خلق چه مونږ سره د ملاقات اُمید نه لری هغوی ووئیل چه مونږ باندې فرښتے ولے نازلے نه کړے شوے

اَوْ نَرٰى رَبَّنَا ؕ لَقَدِ اسْتَكْبَرُوْا فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيْرًا ﴿۲۱﴾

یا مونږ و وینو | خپل رب | بیشکه دوی تکبر وکړو | په خپل زړه کښے | او سرکشی وکړه دوی | سرکشی لویه

یا مونږ خپل رب بیا ګورے، دوی خپل ځان ډیر لوئے ګڼلے دے او له حد نه ډیر لرے وتلی دی

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلٰٓئِكَةَ لَا بُشْرٰى يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِيْنَ وَيَقُوْلُوْنَ

په کومه ورځ چه | دوی وینی | فرښتے | (نو) هیڅ خوشحالی به نه وی | په دغه ورځ | ګناهګارانو د پاره | او وائی به دوی

په کومه ورځ چه دوی فرښتے وینی نو دغه ورځ به د مجرمانو د پاره د خوشحالئ ورځ نه وی. او دا به وائی

حِجْرًا مَّحْجُوْرًا ﴿۲۲﴾ وَقَدِمْنَآ اِلٰى مَا عَمِلُوْا مِنْ عَمَلٍ

پناه غواړو | په پناه غوښتو سره | او مونږ به متوجه شو | طرف د هغه څه ته | چه کړی دی دوی | له څه عمل نه

چه پناه غواړو پناه. او مونږ به د دوی د عملونو طرف ته توجه وکړو

فَجَعَلْنٰهُ هَبَآءً مَّنْثُوْرًا ﴿۲۳﴾ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ

نو کړو به مونږ هغه | ذرے | خورے شوے | اهل جنت به | په دغه ورځ (وی) | په ښه

نو هغه به ورله داسې (تالا ترغه) کړو لکه الوتونکے ګرد. د جنت خاوندان به په دغه ورځ په ښو ځایو نو اوښتو ګانو

مُّسْتَقَرًّا وَّاَحْسَنُ مَقِيْلًا ﴿۲۴﴾ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَآءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ

هستوګنه کښے | او په ډیر ښه | آرام ګاه کښے | او په کومه ورځ چه | د ځوی | آسمان | په وریځو سره | او راکوزے به شی

خوابګاهونو کښے په آرام ناست وی. او په کومه ورځ چه د ډیوے وریځو نه آسمان وځوی او ډیرے ډیرے

الْمَلٰٓئِكَةُ تَنْزِيْلًا ﴿۲۵﴾ اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذِ ࣰالْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ ؕ وَكَانَ يَوْمًا

فرښتے | په راکوزولو سره | بادشاهی به | په دغه ورځ | رښتینے | د (الله) رحمٰن وی | او وی به | دغه ورځ

فرښتے (په قطارونو) راکوزے کړے شی. په دغه ورځ به رښتینے حکومت د رحمٰن (خدائے) وی او دغه به په

عَلَى الْكٰفِرِيْنَ عَسِيْرًا ﴿۲۶﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلٰى يَدَيْهِ يَقُوْلُ

په کافرانو باندې | ډیره سخته | او په کومه ورځ چه | چکوی به نکوی | ظالم | په خپلو دواړو لاسونو | وائی به

کافرانو ډیره سخته ورځ وی او په دغه ورځ به ظالم خپلے (ګوتے) لاسونه چیچی، دا به وائی

يٰلَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُوْلِ سَبِيْلًا ﴿۲۷﴾ يٰوَيْلَتٰى لَيْتَنِيْ

اے کاش! | چه نیولے وے ما | سره | د پیغمبر | لار | هائے زما بدنصیبه! | افسوس چه

چه اے کاش! زه د پیغمبر سره په (سمه) لار لګیدلے وے، هائے زما بده نصیبه! افسوس چه فلانے

لَمْ اَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيْلًا ﴿۲۸﴾ لَقَدْ اَضَلَّنِيْ عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ اِذْ

ما نه وے نیولے | فلانے | دوست | بیشکه هغه به لاره کړم زه | له نصیحت نه | پس له هغے نه چه

بنده مې آشنا کړے نه وے. دغه آشنا خو زه د هغے نه پس ګمراه کړم چه نصیحت راته (کوو)

جَآءَنِيْ ۗ وَكَانَ الشَّيْطٰنُ لِلْاِنْسَانِ خَذُوْلًا ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الرَّسُوْلُ

راغلے وو ما ته | او دے | شیطان | د انسان | رسوا کوونکے | او ووئیل | پیغمبر

راغلے وو، او شیطان (د همیشه نه) د انسان رسوا کوونکے دے. او رسول (صلی الله علیه وسلم) به وائی

يٰرَبِّ اِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوْا هٰذَا الْقُرْاٰنَ مَهْجُوْرًا ﴿٣٠﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا

چه زما ربه! | بیشکه زما قوم | نیولے وو | دا | قرآن | پریښودلے شوے | او دغه شان | جوړ کړل مونږ

چه زما ربه! زما قوم دا قرآن پریښودے وو، او دغه شان مونږ د هر

لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِيْنَ ۗ وَكَفٰى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَّنَصِيْرًا ﴿٣١﴾

هر نبی د پاره | دښمنان | له ګناهګارانو نه | او کافی دے | ستا رب | لار ښودونکے | او مدد ورکوونکے

نبی د پاره له ګناهګارانو نه دښمنان جوړ کړی دی او ستا رب لار ښودونکے او د مدد د پاره کافی دے

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْاٰنُ جُمْلَةً وَّاحِدَةً ۚ

او وائی | هغه خلق | چه کافران دی | ولے نازل نه کړے شو | په پیغمبر | قرآن | په یو ځل

او دا کافران وائی چه په دے سړی باندې (ټول) قرآن په یو ځل ولے راکوز نه شو؟

كَذٰلِكَ ۚ لِنُثَبِّتَ بِهٖ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنٰهُ تَرْتِيْلًا ﴿٣٢﴾

دغه شان | د پاره د دے چه مضبوط کړو مونږ | په ذریعه | زړه ستا | او لوستلو مونږ دا | په قلار قلار

داځکه (لږ لږ راغے) چه د دے په ذریعه مونږ ستا زړه مضبوط کړو او مونږ (ځکه) دا کتاب په ورو ورو (ستا ورانږ)

وَلَا يَاْتُوْنَكَ بِمَثَلٍ اِلَّا جِئْنٰكَ بِالْحَقِّ وَاَحْسَنَ تَفْسِيْرًا ﴿٣٣﴾

او نه راوړی دوی تا ته | څه مثال | مګر راوړو مونږ تا ته | جواب حق | او ډیر ښه | وضاحت

لوستلے دے او دا خلق چه تا ته هر څنګه عجیبه سوال راوړی نو مونږ د هغې سم جواب او ښه واضح (جواب) تا ته

اَلَّذِيْنَ يُحْشَرُوْنَ عَلٰى وُجُوْهِهِمْ اِلٰى جَهَنَّمَ ۙ اُولٰٓئِكَ شَرٌّ

کوم خلق چه | به جمع کړے شی | پړمخو تونکی په مخونو خپلو | په طرف د دوزخ | هم دا خلق دی | ډیر بد

ورښایو. دا هغه خلق دی چه پړمخے به دوزخ ته بوتلے شی. د دوی ځائے ډیر خراب

مَّكَانًا وَّاَضَلُّ سَبِيْلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ وَجَعَلْنَا

په مقام کښے | او ډیر بے لارے دی | د لارے نه | او بیشکه | مونږ ورکړے وو | موسیٰ ته | کتاب | او جوړ کړو مونږ

دے او د لارے نه ډیر زیات بے لارے روان دی، او مونږ موسیٰ ؑ له کتاب ورکړو، او د ده سره مو

مَعَهٗٓ اَخَاهُ هٰرُوْنَ وَزِيْرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا اذْهَبَآ اِلَى الْقَوْمِ الَّذِيْنَ

د ده سره | د ده ورور | هارون | مددګار | پس مونږ وووئیل | لاړ شئ تاسو | هغه قوم ته | کوم چه

د ده ورور هارون ؑ مددګار مقرر کړے وو، نو مونږ ورته ووئیل چه تاسو دواړه هغه خلقو ته ورشئ

كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا ۗ فَدَمَّرْنٰهُمْ تَدْمِيْرًا ﴿٣٦﴾ وَقَوْمَ نُوْحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا

دروغژن ګڼل | زمونږ آیتونه | نو مونږ هلاک کړل دوی | په هلاکولو سره | او قوم د نوح ؑ هم | هرکله چه | دروغ ګڼل دوی

چه زمونږ خبرې ئے دروغژنے ګڼلی دی بیا مونږ دا (کفار) هلاک کړل. او مونږ د نوح ؑ قوم هم تباه کړو کله وخت چه

الرُّسُلَ اَغْرَقْنٰهُمْ وَجَعَلْنٰهُمْ لِلنَّاسِ اٰيَةً ؕ وَاَعْتَدْنَا

پیغمبران | (نو) مونږ غرق کړل دوی | او مونږ وګرځول دوی | خلقو دپاره | یوه نښه | او تیار کړی دی مونږ

هغوی پیغمبران دروغژن وګڼل نو مونږ ډوب کړل او د خلقو دپاره مو (د عبرت) نښه کړل او مونږ ظالمانو له

لِلظّٰلِمِيْنَ عَذَابًا اَلِيْمًا ۳۷ وَّعَادًا وَّثَمُوْدَا۠ وَاَصْحٰبَ الرَّسِّ وَقُرُوْنًا

ظالمانو دپاره | عذاب | دردناک | او (قوم د) عاد | او ثمود | او اهل د رس | او نورو قومونو ته (هم)

دردناک عذاب تیار کړی دے ۔ او دغه شان مو عاد او ثمود او اصحاب رس او د دوی ترمینځه نور ډیر

بَيْنَ ذٰلِكَ كَثِيْرًا ۳۸ وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْاَمْثَالَ ؗ وَكُلًّا تَبَّرْنَا

په مینځ د دوی کښې | ډیر | او د هر یو دپاره | مونږ بیان کړل | مثالونه | او هر یو | مونږ هلاک کړل

قومونه (تباه کړل) ۔ او مونږ هر یو ته عجیبه عجیبه مثالونه بیان کړل او (بیا) هر یو مو (د انکار په

تَتْبِيْرًا ۳۹ وَلَقَدْ اَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِيْۤ اُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ ؕ

په هلاکولو سره | او بیشکه تیر شوی ګاډی | په هغه کلی (هم) | په کوم چه | ورولې شوې وو | باران | ډیر خراب

وجه) بالکل برباد کړل او دا خلق د هغه کلی په زمکه تګ راتګ کوی چه (د کانړو) باران پرې ورولی شوې وو

اَفَلَمْ يَكُوْنُوْا يَرَوْنَهَا ۚ بَلْ كَانُوْا لَا يَرْجُوْنَ نُشُوْرًا ۴۰

پس آیا نه وو دوی | چه لیدلے یې دوی هغه | بلکه | اُمید نه لرلو دوی | د راپورته کیدلو

نو آیا دا خلق دغه کلی ته نه ګوری؟ (نه) بلکه دا خلق د دوباره ژوندی کیدو اُمید نه لری ۔

وَاِذَا رَاَوْكَ اِنْ يَّتَّخِذُوْنَكَ اِلَّا هُزُوًا ؕ اَهٰذَا الَّذِيْ بَعَثَ اللّٰهُ

او هر کله چه | دوی ووینی تا | نو دوی نه کوی تا سره (څه نور) | سیوا د مذاق نه | چه آیا دا دے | کوم چه | رالیږلو الله

او هر کله چه دا خلق تا ته ګوری نو تا پورے ملنډے کوی ۔ چه آیا دا هغه سړے دے چه الله تعالیٰ پیغمبر

رَسُوْلًا ۴۱ اِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ اٰلِهَتِنَا لَوْلَاۤ اَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا ؕ

پیغمبر؟ | نزدے وه چه | ګمراه کړی دے مونږ | د معبودانو د مونږ | که چرے مونږ ټینګ نه وے | په هغې

کړے رالیږلے دے ۔ دے سړی خو به مونږ د خپلو معبودانو نه اړولی وو که مونږ پرے کلک ولاړ پاتے نه وے

وَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ حِيْنَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ اَضَلُّ سَبِيْلًا ۴۲

او ډیر زر به | دوی پوهه شی | څه وخت چه | دوی ووینی | عذاب | چه څوک دے | زیات بے لارے | د لارے نه

او هر کله چه دوی عذاب ووینی نو دوی ته به معلومه شی چه څوک د لارے نه بے لارے دے ؟

اَرَءَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهٗ هَوٰىهُ ؕ اَفَاَنْتَ تَكُوْنُ عَلَيْهِ وَكِيْلًا ۴۳

آیا تا لیدلے دے | هغه کس چه | نیولے دے | خپل معبود | خپل خواهش | پس آیا ته | کیږے | په هغه باندې | نګهبان؟

آیا تا هغه سړے لیدلے دے کوم چه خپل خواهش له خپل خدائے جوړ کړے دے نو آیا ته د هغه ذمه اخستے شے ؟

اَمْ تَحْسَبُ اَنَّ اَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُوْنَ اَوْ يَعْقِلُوْنَ ؕ اِنْ هُمْ اِلَّا كَالْاَنْعَامِ

آیا | ته ګمان کوے | چه اکثر له دوی نه | آوری | یا د عقل نه کار اخلی | نه دی دوی | مګر په شان د څارو

آیا ستا دا خیال دے چه په دوی کښے اکثر کسان (سم خبره) آوری یا پوهیږی ؟ دوی خو د څارو په شان دی

بَلْ هُمْ اَضَلُّ سَبِيْلًا ﴿٤٤﴾ اَلَمْ تَرَ اِلٰى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ

بلکه | دوی | زیات بې لارې دي | د لارې نه | آیا تا نه دي کتلي | خپل رب طرف ته | چه څنګه | دهٔ خپور کړه

بلکه دا د خاروو نه زیات بې لارې دي. آیا تهٔ د خپل رب (کاروني) ته نهٔ ګورې چه هغهٔ څنګه سورې راخور

الظِّلَّ ۚ وَلَوْ شَآءَ لَجَعَلَهٗ سَاكِنًا ۚ ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيْلًا ﴿٤٥﴾

سورے | او که چیرې دهٔ غوښتې | نو جوړ کړے به ئې وودا | ولاړ | بیا مونږ جوړ کړو | نمر | په دے باندې | دلالت کوونکے

کړے دے؟ که هغهٔ غوښتے نو دے سورې به ئې په ځائے ولاړ پریښے وو. بیا مونږ نمر په دغه سوري باندې یو نخښه مقرر کړه

ثُمَّ قَبَضْنٰهُ اِلَيْنَا قَبْضًا يَّسِيْرًا ﴿٤٦﴾ وَهُوَ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِبَاسًا

بیا راټول کړو مونږ دا | خپل ځان ته | په رو رو راټولو سره | او هم هغه دے | چا چه | جوړه کړه | تاسو د پاره | شپه | لباس

بیا دا سورے مونږ رو رو خپل طرف ته راټولوو. او الله تعالی هغه ذات دے چه تاسو له ئې شپه د پردے

وَّالنَّوْمَ سُبَاتًا وَّجَعَلَ النَّهَارَ نُشُوْرًا ﴿٤٧﴾ وَهُوَ الَّذِيْٓ اَرْسَلَ

او خوب | آرام | او جوړه کړه دهٔ | ورځ | وخت د پورته کیدو | او هم هغه دے | چا چه | رالیږلے

شي او خوب د آرام ذریعه او ورځ ئې د ګرځیدو راګرځیدو د پاره جوړه کړه. او الله تعالی هغه ذات دے چه هواګانې

الرِّيٰحَ بُشْرًۢا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهٖ ۚ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ

هواګانې | زیرے ورکوونکې | وړاندې | د خپل رحمت (باران) نه | او رالیږلې مونږ | له آسمان نه

د خپل رحمت (یعني باران) نه وړاندې د زیري په طور لیږي. او مونږ د آسمان نه پاکیزه اوبهٔ

مَآءً طَهُوْرًا ﴿٤٨﴾ لِّنُحْيِۦَ بِهٖ بَلْدَةً مَّيْتًا وَّنُسْقِيَهٗ مِمَّا خَلَقْنَآ

اوبهٔ | پاک | د پاره د دے چه مونږ ژوندۍ کړو | په دے سره | ښار | مړ | او مونږ ئې څښوو دا | هغه څهٔ ته چه پیدا کړل مونږ

راوروو، چه د دے په ذریعه یو مړ شوے ښار بیا راژوندے کړو او د خپل پیدا کړي مخلوق نه ډیر ځاروي

اَنْعَامًا وَّاَنَاسِيَّ كَثِيْرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنٰهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوْا ۖ

ځاروي | او انسانان | ډیر | او بیشکه | په رنګ رنګ بیان کړو مونږ دا | د دوي په مینځ کښې | چه دوي غور وکړي

او بنیادم پرے خړوب کړو، او مونږ دا (اوبهٔ) په دوي کښې په مختلفو طریقو سره تقسیمو چه دوي غور وکړي

فَاَبٰٓى اَكْثَرُ النَّاسِ اِلَّا كُفُوْرًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِيْ كُلِّ قَرْيَةٍ

پس ونهٔ منلو | اکثرو خلقو | مګر | د ناشکرۍ نه | او که چیرې غوښتلے مونږ | نو مونږ به لیږلې وو | په هر کلي کښې

خو بیا هم اکثر خلق د ناشکرۍ کولو نه بغیر نهٔ پاتے کیږي، او که مونږ غوښتلے نو په هر یو کلي کښې به مو یو یو

نَّذِيْرًا ﴿٥١﴾ فَلَا تُطِعِ الْكٰفِرِيْنَ وَجَاهِدْهُمْ بِهٖ جِهَادًا كَبِيْرًا ﴿٥٢﴾

ویروونکے | پس تهٔ خبره مهٔ منه | د کافرانو | او جهاد وکړه د دوي سره | په دے سره | جهاد | لوئے

ویروونکے لیږلے وو، نو تهٔ د کافرانو خلقو خبره هیڅ رنګه مهٔ منه او د قرآن په ذریعه هغوي سره ښهٔ کلکه مقابله

وَهُوَ الَّذِيْ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَّهٰذَا مِلْحٌ اُجَاجٌ ۚ

او هم هغه دے | چا چه | یو ځائے کړل | دوه دریابونه | دا (یو) | خوږ دے | تنده ماتوونکے | او دا | مالګین | تریخ دے

کوه. او الله هغه ذات دے چه دوه دریابونه ئې یو ځائے وچلول چه یو خوږ دے تنده ورفي او بل مالګین تریخ دے

وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَّحِجْرًا مَّحْجُوْرًا ﴿٥٣﴾ وَهُوَ الَّذِيْ خَلَقَ

او جوړ ئې کړل | د دواړو په مینځ کښې | یوه پرده | او بند | مضبوط | او هم دے ځے | چا چه | پیدا کړه

او د دواړو تر مینځه ئې یوه پرده او یو مضبوط بند پیدا کړے دے. او الله تعالیٰ هغه ذات دے چه د اوبو

مِنَ الْمَآءِ بَشَرًا فَجَعَلَهٗ نَسَبًا وَّصِهْرًا ؕ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيْرًا ﴿٥٤﴾

له اوبو نه | انسان | بیا ئې جوړ کړو ځے | خاندان | او سخرګنۍ والا | او دے | رب ستا | لوئے قدرت والا

(د څاڅکي) نه ئې انسان پیدا کړو بیا ئې هغه د ځلے کورنۍ او د سخرګنۍ خاوند کړو او ستا رب (په هر څیزه) قادر دے

وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ؕ وَكَانَ

او دوی عبادت کوی | سیوا د الله نه | د هغه څه | چه نه نفع ورکوی دوی ته | او نه نقصان ورکوی دوی ته | او دے

او دوی د الله تعالیٰ نه سیوا د هغه چا عبادت کوی چه نه ورته نفع رسولے شی او نه زیان ، او کافر خو

الْكَافِرُ عَلٰى رَبِّهٖ ظَهِيْرًا ﴿٥٥﴾ وَمَآ اَرْسَلْنٰكَ اِلَّا مُبَشِّرًا وَّنَذِيْرًا ﴿٥٦﴾

کافر | په مخالفت د رب خپل | پشتی ورکوونکے | او نه یو لیږلے مونږ ته | مګر | زیرے ورکوونکے | او ویروونکے .

هسے هم د خپل رب قدرت ته تو نه ئے شا کړے ده. او مونږ خو ته بس خوشخبری رسوونکے او ویروونکے لیږلے یې .

قُلْ مَآ اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِلَّا مَنْ شَآءَ اَنْ يَّتَّخِذَ اِلٰى رَبِّهٖ

ووایه | نه غواړم زه له تاسو نه | په دې (تبلیغ) | څه اجر | مګر | څوک چه غواړی | چه اختیار کړی | خپل رب طرف ته

ته ووایه زه له تاسو نه د دې هدایت څه اجر خو نه غواړم مګر صرف دا چه څوک غواړی هغه د خپل رب طرف ته

سَبِيْلًا ﴿٥٧﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِيْ لَا يَمُوْتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهٖ ؕ

لاره | او توکل وکړه | په هغه ژوندی ذات چه | هیڅ کله نه مری | او پاکی بیان کړه | د ده په تعریف سره

نیغه لاره ونیسی ، او ته په هغه تل ژوندی (خدائے) باندې باور ولره چه هیچرے نه مری او د هغه په تعریف کښې تسبیح

وَكَفٰى بِهٖ بِذُنُوْبِ عِبَادِهٖ خَبِيْرًا ﴿٥٨﴾ ۛۚ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ

او کافی دے دے | په ګناهونو | د بندګانو خپلو | خبردار | کوم چه | پیدا کړل | آسمانونه

وله او هغه د خپلو بندګانو د ګناه نه ښه باخبره دے . (الله) هغه ذات دے چه آسمانونه او زمکه او مینځ

وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۛۚ

او زمکه | او هغه څه چه | په مینځ د دوی کښې دی | په شپږو | ورځو کښې | بیا قائم شو | په عرش

تر مینځ څیزونه ئې په شپږو ورځو کښې را پیدا کړل ، بیا هغه په عرش باندې قائم شو .

اَلرَّحْمٰنُ فَسْئَلْ بِهٖ خَبِيْرًا ﴿٥٩﴾ وَاِذَا قِيْلَ لَهُمُ اسْجُدُوْا

دے بخښونکے دے | پس پوښتنه وکړه | د ده په حقله | له خبردار نه | او هر کله چه وویلے شی | دوی ته | چه سجده وکړئ

هم هغه رحمٰن دے پس د هغه په حقله د چا باخبره نه پوښتنه وکړه او هر کله چه دوی ته وویلے شی چه تاسو رحمٰن ته

لِلرَّحْمٰنِ قَالُوْا وَمَا الرَّحْمٰنُ ۗ اَنَسْجُدُ لِمَا تَاْمُرُنَا

رحمٰن ته | نو دوی وائی | او څه دے رحمٰن ؟ | آیا مونږ سجده وکړو | هغه څیز ته چه ته ئے مونږ ته حکم کوې

سجده وکړئ نو دوی وائی چه رحمٰن څوک دے ؟ آیا مونږ به هغه چا ته سجده کوو چه (د چا په حقله ته) را ته حکم راکوے

مع ٨

وَزَادَهُمْ نُفُوْرًا ۩ ﴿٦٠﴾ تَبٰرَكَ الَّذِیْ جَعَلَ فِی السَّمَآءِ بُرُوْجًا وَّجَعَلَ

او ورته نه زیات شی دوی نفرت | بابرکته دے | هغه ذات | چه جوړ کړل | په آسمان کښے | برجونه | او جوړه ئے کړله

او دوی په نفرت کښے نور زیات وړاندی شی. مبارک دے هغه ذات چا چه آسمانونو کښے ستوری جوړ کړل او په هغه کښے ئے

فِیْهَا سِرٰجًا وَّقَمَرًا مُّنِیْرًا ﴿٦١﴾ وَهُوَ الَّذِیْ جَعَلَ الَّیْلَ وَالنَّهَارَ

په دے کښے | ډیوه | او سپوږمئ | روښانه | او دے | هغه ذات دے | چه جوړ ئے کړله | شپه | او ورځ

یوه لویه ډیوه (نمر) او روښانه سپوږمئ جوړه کړه. او هم هغه ذات (الله) دے چه شپه او ورځ ئے یو بل

خِلْفَةً لِّمَنْ اَرَادَ اَنْ یَّذَّكَّرَ اَوْ اَرَادَ شُكُوْرًا ﴿٦٢﴾ وَعِبَادُ الرَّحْمٰنِ

د یو بل نه وروستو | د پاره د هغه چا چه غواړی | چه هغه غور وکړی | یا غواړی | شکرگزار جوړیدل | او بندګان | د رحمٰن

پسے ادل بدل راوستل (دا ټول) د هغه چا د پاره دی چه نصیحت حاصلول غواړی یا شکر ادا کول غواړی. او د الله تعالیٰ

الَّذِیْنَ یَمْشُوْنَ عَلَی الْاَرْضِ هَوْنًا وَّاِذَا خَاطَبَهُمُ الْجٰهِلُوْنَ

هغه دی چه | روان وی | په زمکه | په قلاره | او هر کله چه خبره کوی د دوی سره | ناپوهه خلق

(رښتینی) بندګان خو هغه دی چه په عاجزئ سره په زمکه ګرځی او چه جاهلان ورسره خبرے کوی

قَالُوْا سَلٰمًا ﴿٦٣﴾ وَالَّذِیْنَ یَبِیْتُوْنَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَّقِیَامًا ﴿٦٤﴾

نو دوی وائی | سلام دے | او کوم خلق چه | شپے تیروی | د خپل رب د پاره | په سجده | او قیام کښے

نو دوی وائی چه زما سلام دے. او څوک چه شپه خپل رب ته په سجده او په قیام تیروی

وَالَّذِیْنَ یَقُوْلُوْنَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ اِنَّ عَذَابَهَا

او کوم خلق چه | وائی | اے زما ربه! | لرے وساته | له مونږ نه | عذاب | د دوزخ | بیشکه عذاب د دے

او څوک چه دا دعا غواړی چه اے زمونږ ربه! د دوزخ عذاب مونږ نه لرے وساته، بیشکه چه د هغه

كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾ اِنَّهَا سَآءَتْ مُسْتَقَرًّا وَّمُقَامًا ﴿٦٦﴾ وَالَّذِیْنَ اِذَآ اَنْفَقُوْا

لوئے مصیبت دے | بیشکه هغه | ډیره بده ده | ټیکاؤنره | او مقام | او هغه خلق | هر کله چه | خرڅ کوی

عذاب سمه تباهی ده، هغه یقیناً ډیره خرابه ټیکاؤنره او خراب ځلئے دے. او هغه خلق چه څه وخت خرڅ کوی

لَمْ یُسْرِفُوْا وَلَمْ یَقْتُرُوْا وَكَانَ بَیْنَ ذٰلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾ وَالَّذِیْنَ

نو نه فضول خرچی کوی | او نه | تنګی کوی | او وی | په مینځ د دے کښے | اعتدال | او کوم خلق چه

نو نه خو مال بے ځایه الوزوی او نه شومتیا کوی او د هغوئ خرڅ په اعتدال سره وی. او دا هغه خلق دی

لَا یَدْعُوْنَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ وَلَا یَقْتُلُوْنَ النَّفْسَ الَّتِیْ حَرَّمَ

نه بلی | الله سره | بل معبود | او نه وژنی | هغه نفس | کوم چه | حرام کړے دے

چه د الله تعالیٰ سره بل څوک معبود نه بلی او د کوم نفس وژل چه الله تعالیٰ حرام کړی دی

اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا یَزْنُوْنَ ۚ وَمَنْ یَّفْعَلْ ذٰلِكَ یَلْقَ

الله | مګر | په حقه | او نه هغه زنا کوی | او څوک چه | کوی | دا بے کار | نو بیا به مومی

هغه نه وژنی مګر په حقه او هغوئ زنا نه کوی او څوک چه دا بے وکړی نو د ګناه سزا به

أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضٰعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَيَخْلُدْ فِيْهٖ

(سزا دَ) گناه | دوچنده به کړے شي | دهٔ دَپاره | عذاب | په ورځ | دَ قيامت | او همغه به هميشه وي | په هغې کښې

بيا موسي. دَ قيامت په ورځ به دَ هغهٔ عذاب زيات شيږي ، او همغه به په کښې هميشه خوار ذليل

مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولٰٓئِكَ

ذليله شوے | مګر | چا چه | توبه وکړه | او ايمان ئے راوړو | او عمل ئے وکړو | عمل | نيک | پس هم داخلق دي

پروت وي ، مګر څوک چه توبه وُباسي او ايمان راوړي او دَ نيکئ کار وئه کوي نو داسے خلقو له

يُبَدِّلُ اللّٰهُ سَيِّاٰتِهِمْ حَسَنٰتٍ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿٧٠﴾

چه بدلے به کړي | الله | بديانے دَ دوي | په نيکو | او دے | الله | بخښونکے | مهربان

به الله تعالىٰ دَ بدئ په ځائے نيکئ ورکړي او الله تعالىٰ بخښونکے مهربان دے.

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهٗ يَتُوْبُ إِلَى اللّٰهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾

او څوک چه | توبه کوي | او عمل کوي | نيک | پس بيشکه همغه | رجوع کوي | الله طرف ته | په رجوع کولو سره.

او څوک چه توبه وُباسي او دَ نيکئ کار وئه کوي نو همغه خاص دَ الله تعالىٰ اړخ ته رجوع کوي.

وَالَّذِيْنَ لَا يَشْهَدُوْنَ الزُّوْرَ ۙ وَإِذَا مَرُّوْا بِاللَّغْوِ مَرُّوْا

او همغه خلق چه | ګواهي نهٔ ورکوي | دروغ | او هرکله چه دوي تيريږي | په فضول کارونو | نو تيريږي

او همغه خلق چه دروغ ګواهي نهٔ ورکوي او هرکله چه په يو فضول مجلس باندې تيريږي نو په شريفانه

كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِيْنَ إِذَا ذُكِّرُوْا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوْا عَلَيْهَا

په عزت | او همغه خلق چه | هرکله دوي ته نصيحت کولے شي | په آيتونو دَ رب دَ دوي | نو نهٔ پريوزي دوي | په (اوريدو) دَ هغے

انداز سره تيريږي، او همغوي داسے خلق دي چه کله وخت ورته دَ خپل رب دَ آيتونو په ذريعه نصيحت کيږي نو همغوي

صُمًّا وَّعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَالَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا

کانړهٔ | او ړانده | او همغه خلق چه | وائي | اے زمونږه ربه! | راکړه | مونږ ته

پرے په بند وغوږونو او پټو سترګو نهٔ ورپريوزي، او همغوي داسے خلق دي چه دا دُعا کوي چه اے زمونږه ربه! مونږ ته دَ

مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيّٰتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَّاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِيْنَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾

له ښځو زمونږه نه | او له اولاد زمونږه نه | يخوالے | دَ سترګو | او جوړ کړه مونږ | دَ پرهيزګارانو | پيشوا

خپلو ښځو او دَ خپل اولاد دَ طرف نه دَ سترګو يخوالے راوبخښه او مونږ دَ پرهيزګارانو مشران کړه!

أُولٰٓئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوْا وَيُلَقَّوْنَ فِيْهَا

هم دے خلقو ته | به جزا ورکړے شي | بالاخانے (په جنت کښې) | ځکه چه | دوي صبر وکړو | او ورسره به شي دوي ته | په هغے کښے

هم دے خلقو ته به (په جنت کښې) بالاخانے ورکولے شي ځکه چه دوي صبر وکړو او هلته به په دے دُعا او سلام

تَحِيَّةً وَّسَلٰمًا ﴿٧٥﴾ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۗ حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَّمُقَامًا ﴿٧٦﴾

دُعا دَ خير | او سلام | هميشه به وي | په هغے کښے | ښکلے بنه | ځائے دَ هستوګنے | او بنهٔ مقام (دے)

اچولے شي ، چه هميشه به په کښے وُسيږي ښکلے بنهٔ ځائے دَ هستوګنے دے او ډيره بنه مقام دے

قُلْ مَا يَعْبَؤُا بِكُمْ رَبِّيْ لَوْلَا دُعَآؤُكُمْ ۚ

وَوايه | پرواه نهٔ کوی | ستاسو | زما رب | کهٔ چرے نهٔ وی عبادت ستاسو

(اے پیغمبره!) تهٔ ورته ووایه چه زما رب به ستاسو یوه ذره قدر له پرواه هم ونهٔ کړی کهٔ تاسو عبادت نهٔ کوئ

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُوْنُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

پس بیشکه دروغ وګڼل تاسو | پس زر دے چه وی به | (سزا) لازمه

پس تاسو د حقهٔ حکمونه دروغ وګڼل نو اوس به د دے سزا لازمی وی

سُوْرَةُ الشُّعَرَآءِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مِائَتَانِ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | وَسَبْعٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّاَحَدَ عَشَرَ رُكُوْعًا

سورۃ شعراء په مکه کښے نازل شو په | (شروع) د الله په نوم چه لوئے مهربان دیر زیات رحم کوونکے دے | دے کښے ۲۲۷ آیتونه او ۱۱ رکوع کانړه

شروع کوم په نوم د الله چه لوئے مهربان د دیر زیات رحم خاوند دے

طٰسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ

طٰسٓمٓ | دا | آیتونه دی | د کتاب | روښانه | شاید چه تهٔ | هلاکوونکے یې | خپل ځان

ط، سین، میم ـ دا د دیر واضح کتاب آیتونه دی ـ ، دائے ښکاری چه تهٔ به د دے خلقو په

اَلَّا يَكُوْنُوْا مُؤْمِنِيْنَ ﴿٣﴾ اِنْ نَّشَاْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِّنَ السَّمَآءِ اٰيَةً

چه دوی ایمان نهٔ راوړی | کهٔ چرے وغواړو موږ | نو نازل به کړو | په دوی باندې | له آسمان نه | څهٔ نخښه

نهٔ مسلمانیدو په سبب خپل ځان هلاک کړے ـ کهٔ موږ وغواړو نو په دوی به د آسمان نه یوه لویه نخښه راکوزه کړو

فَظَلَّتْ اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خٰضِعِيْنَ ﴿٤﴾ وَمَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ

پس شی به | څټونه د دوی | هغې ته | ټیټ | او نهٔ | راځی دوی ته | څهٔ نصیحت

نو د دوی څټونه به ورته ټیټ شی ، او دوی ته د رحمٰن څخه له غاړے

مِّنَ الرَّحْمٰنِ مُحْدَثٍ اِلَّا كَانُوْا عَنْهُ مُعْرِضِيْنَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوْا

د (الله) رحمٰن د طرف نه | نوے | مګر | وی دوی | له هغې نه | مخ ګرځونکی | پس بیشکه دوی دروغ وګڼل

نه هیڅ یو نوے نصیحت نهٔ دے راغلے چه دوی ترے نه مخونه نهٔ وی اړولی ـ نو دوی خو (قرآن)

فَسَيَاْتِيْهِمْ اَنْۢبٰٓؤُا مَا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا

نو زر به راشی دوی ته | خبرونه | د هغه خبرے | کومے پورے چه دوی | خندا اګلے کولے | آیا نهٔ دی کتلی دوی

دروغ وګڼلو خو دیر زر به ورته د هغه خبرو اصلیت مخے ته راشی چه دوی به ورپورے خندا اګلے کولے ، آیا دوی

اِلَى الْاَرْضِ كَمْ اَنْۢبَتْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيْمٍ ﴿٧﴾ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ

زمکے طرف ته | چه څومره موږ راټوکولی دی | په دے کښے | هر قسم څیزونه | ښهٔ | بیشکه په دے کښے

زمکے ته نهٔ ګوری چه موږ په کښے څومره ښهٔ ښهٔ بوټی رازرغون کړی دی ؟ یقیناً په دے کښے (خلقو د

لَاٰيَةً ۗ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٨﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ﴿٩﴾

نخښه ده | او نهٔ دی | اکثر په دوی کښے | ایمان راوړونکی | او بیشکه | ستا رب | هغه دیر غالب | مهربان دے

پاره) نخښه ده او په دے خلقو کښے اکثر کسان ایمان نهٔ راوړی او بیشکه چه ستا رب غالب مهربان دے

وَاِذْ نَادٰى رَبُّكَ مُوْسٰۤى اَنِ ائْتِ الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٠﴾

او هغه کله چه | آواز وکړو | ستا رب | موسیٰ ته | چه راشه | د دې | ظالمې ته

او هغه وخت (را یاد کړه چه) ستا رب موسیٰؑ ته آواز وکړو چه ته د دې ظالمانو خلقو ته یعنی د فرعون قوم ته

قَوْمَ فِرْعَوْنَ ؕ اَلَا يَتَّقُوْنَ ﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ اِنِّيْۤ اَخَافُ

قوم | د فرعون ته | آیا دوی پرهیزګاري نه کوي | ده ووئیل | اے زما ربه ! | بیشکه زه | ویریږم

ورشه ! آیا هغوی خان د عذاب نه بچ نه ساتي ؟ موسیٰؑ ووئیل اے زما ربه ! زه د دے خبرے نه ویریږم

اَنْ يُّكَذِّبُوْنِ ﴿١٢﴾ وَيَضِيْقُ صَدْرِيْ وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِيْ فَاَرْسِلْ

له دې نه چه دوی به ما دروغژن وګڼي | او تنګیږي | زما سینه (زړه) | او نه چلیږي | زما ژبه | پس (وحي) ولیږه

چه هغوی به م دروغژن وګڼي او زما زړه به تنګیږي ، او زما ژبه نه چلیږي ، نو هارونؑ ته هم

اِلٰى هٰرُوْنَ ﴿١٣﴾ وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنْۢبٌ فَاَخَافُ اَنْ يَّقْتُلُوْنِ ﴿١٤﴾ قَالَ كَلَّا ۚ

د هارون طرف ته (هم) | او د هغوی | زما په ذمه | یو ګناه ده | پس زه ویریږم | چه هغوی به ما ووژني | وفرمائیل | هیڅکله نه

وحي ولیږه ، او زما په ذمه د هغوی یو الزام دے نو زه ویریږم چه قتل م نه کړي الله وفرمائیل چه هیڅکله نه

فَاذْهَبَا بِاٰيٰتِنَاۤ اِنَّا مَعَكُمْ مُّسْتَمِعُوْنَ ﴿١٥﴾ فَاْتِيَا فِرْعَوْنَ

پس لاړ شئ تاسو دواړه | زمونږ د نخښو سره | بیشکه مونږ تاسو سره یو | آوریدونکي | پس لاړ شئ | فرعون ته

تاسو دواړه زما حکمونه یوسئ مونږ تاسو سره یو ، هر څه آورو ، نو تاسو دواړه فرعون ته ورشئ او ورته

فَقُوْلَاۤ اِنَّا رَسُوْلُ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٦﴾ اَنْ اَرْسِلْ

بیا ووایئ | چه بیشکه مونږ | رسولان یو | د ټولو جهانونو د رب | چه | ته ولیږه

ووایئ چه مونږ د رب العالمین رالیږلی شوي پیغمبران یو ، چه ته بني اسرائیل مونږ سره

مَعَنَا بَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ ﴿١٧﴾ قَالَ اَلَمْ نُرَبِّكَ فِيْنَا وَلِيْدًا

مونږ سره | بني اسرائیل | ده ووئیل | آیا ته مونږ نه یې پاللے | په خپل مینځ کښے | په ووړوکوالي کښے

ولیږه (چه خپل وطن فلسطین ته لاړ شي) (فرعون) ووئیل چه آیا مونږ په ووړوکوالي کښے ستا پالنه نه ده کړے او ته

وَلَبِثْتَ فِيْنَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِيْنَ ﴿١٨﴾ وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ

او پاتے شوے ته | په مونږ کښے | له عمر خپل نه | ډیر کلونه | او وکړو تا | خپل (هغه) کار

د خپل عمر په څو څو کلونو کښے مونږ سره یو ځائے او سیدلے یې . او هغه حرکت هم تا کړے وو (په کوم کښے چه زمونږ

الَّتِيْ فَعَلْتَ وَاَنْتَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٩﴾ قَالَ فَعَلْتُهَاۤ اِذًا

کوم چه | تا وکړو | او ته | له ناشکرګزارو نه یې | ده ووئیل | ما هغه کار کړے وو | هغه وخت

سړے وژلے شوے وو) او ته ډیر ناشکره یې . (موسیٰؑ) ووئیل بیشکه ما هغه وخت دا حرکت کړے

وَّاَنَا مِنَ الضَّآلِّيْنَ ﴿٢٠﴾ فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ

او زه وم | له ناخبرو نه | نو زه وتښتیدم | له تاسو نه | هر کله چه زه وویریدم له تاسو نه

وو او ما نه غلطي شوے وه . نو زه تاسو نه ویریدم او وتښتیدم ،

فَوَهَبَ لِىۡ رَبِّىۡ حُكۡمًا وَّجَعَلَنِىۡ مِنَ الۡمُرۡسَلِيۡنَ ﴿٢١﴾

بیا عطا کړو ماته | زما رب | حکم (نبوت) | او زه ئې جوړ کړم | له رسولانو نه

بیا زما رب ماته دانائي وبخښله ، او زه ئې په پیغمبرانو کښې شامل کړم.

وَتِلۡكَ نِعۡمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَىَّ اَنۡ عَبَّدتَّ بَنِىۡۤ اِسۡرَآءِيۡلَ ﴿٢٢﴾

او دا | نعمت دی | چه احسان کوې ته دغه | په ما باندې | چه غلامان دې کړل | بني اسرائیل

او دا (زما د پرورش) احسان چه ته ئې په ما کوې (د دې وجه دا ده) چه تا بني اسرائیل غلامان جوړ کړي دي.

قَالَ فِرۡعَوۡنُ وَمَا رَبُّ الۡعٰلَمِيۡنَ ﴿٢٣﴾ قَالَ رَبُّ السَّمٰوٰتِ

وویل | فرعون | او څه دے | (هغه) د ټولو جهانونو رب؟ | ده وویل | رب دے | د آسمانونو

فرعون وویل چه پروردګار عالم څوک دے؟ موسیٰ جواب ورکړه چه هغه د آسمانونو او د زمکې

وَالۡاَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا ؕ اِنۡ كُنۡتُمۡ مُّوۡقِنِيۡنَ ﴿٢٤﴾ قَالَ لِمَنۡ

او د زمکې | او څه چه | د دې په مینځ کښې دي | که چرې تاسو یئ | یقین کوونکي | (فرعون) وویل | هغه چا ته چه

او د دې تر مینځ ټولو څیزونو پالونکے دے که ستاسو یقین وي. فرعون خپل ګیر چاپیره (ناستو درباریانو)

حَوۡلَهٗۤ اَلَا تَسۡتَمِعُوۡنَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمۡ وَرَبُّ اٰبَآئِكُمُ الۡاَوَّلِيۡنَ ﴿٢٦﴾

د ده نه چار چاپیره وو | آیا تاسو آورئ | ده فرمائیل | رب دے ستاسو | او رب دے ستاسو د مخکنو پلارانو.

ته وویل چه تاسو واورېدل؟ موسیٰ ورته وویل چه هغه ستاسو هم رب دے او ستاسو د پلارنیکه هم رب دے

قَالَ اِنَّ رَسُوۡلَكُمُ الَّذِىۡۤ اُرۡسِلَ اِلَيۡكُمۡ لَمَجۡنُوۡنٌ ﴿٢٧﴾

(فرعون) او وویل | بیشکه | ستاسو پیغمبر | کوم چه | رالیږلے شوے دے | ستاسو طرف ته | لیونے دے.

فرعون وویل چه ستاسو دا رسول چه تاسو ته رالیږلے دے ، دا خو لیونے دے.

قَالَ رَبُّ الۡمَشۡرِقِ وَالۡمَغۡرِبِ وَمَا بَيۡنَهُمَا ؕ اِنۡ كُنۡتُمۡ

(موسیٰ) وویل | رب دے | د مشرق | او مغرب | او څه چه | د دې په مینځ کښې دي | که چرې تاسو

موسیٰ وویل چه هغه (الله) د مشرق او مغرب او څه چه د دې په مینځ کښې دي د ټولو رب دے که تاسو د عقل

تَعۡقِلُوۡنَ ﴿٢٨﴾ قَالَ لَئِنِ اتَّخَذۡتَ اِلٰهًا غَيۡرِىۡ لَاَجۡعَلَنَّكَ

عقل لرئ | (فرعون) وویل | که چرې ونیولو تا | څوک (بل) معبود | بې له ما نه | نو خامخا به کړم زه تا

نه کار اخلئ. فرعون وویل که چرې تا زما نه سیوا بل څوک معبود جوړ کړو ، نو زه به تا قید

مِنَ الۡمَسۡجُوۡنِيۡنَ ﴿٢٩﴾ قَالَ اَوَلَوۡ جِئۡتُكَ بِشَىۡءٍ مُّبِيۡنٍ ﴿٣٠﴾

له قید یانو نه | ده فرمائیل | آیا اګر که زه راوړم تا ته | یو څیز | ښکاره

کړم. موسیٰ وویل چه اګر که زه درته څرګنده خبره وړاندې کېږدم (نو بیا به ئې هم بندي کوې؟)

قَالَ فَاۡتِ بِهٖۤ اِنۡ كُنۡتَ مِنَ الصّٰدِقِيۡنَ ﴿٣١﴾ فَاَلۡقٰى

ده وویل | نو ته راوړه | هغه څیز | که چرې | ته یې | له رښتیا ویونکو نه | پس د غورزوله ده

فرعون وویل چه (ښه ده) ته خپل دلیل راوړاندې کړه که ته رښتینے یې؟ نو موسیٰ خپله امسا

عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ۝٣٢ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ

خپله امسا | نو ناڅاپه هغه شوه | اژدها | ښکاره | او راوې ویستلو | لاس خپل | نو ناګهانه هغه ده

وغورځوله نو د هغې یوه غټه اژدها جوړه شوه - او لاس ئې (د ترخ نه) بیرته راوویستلو نو یو نو کتونکو

بَيْضَاءُ لِلنَّٰظِرِينَ ۝٣٣ قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ إِنَّ هَٰذَا

ځلنده سپین | د لیدونکو د پاره | (فرعون) وویل | سردارانو ته | چه د ده نه چارچاپېره وو | چه بیشکه دا

ته ځلنده سپین ښکاره شو - فرعون خپل ګیر چاپیره دلبارانو ته وویل چه دا سړے خو ډیر

لَسَٰحِرٌ عَلِيمٌ ۝٣٤ يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِ

جادوګر دے | پوهه | دے غواړي چه | چه وباسي تاسو | ستاسو له زمکے نه | په خپل جادو سره -

پوهه جادوګر دے. دے غواړي چه تاسو د خپل جادو په زور د ملک نه بهر وباسي نو (د ده په حقله)

فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ۝٣٥ قَالُوٓا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَٱبْعَثْ فِى ٱلْمَدَآئِنِ

پس د څه شي حکم کوئ | دوي وویل | مهلت ورکړه ده ته | او د ده ورور ته | او ولیږه | په ښارونو کښے

تاسو ما ته څه مشوره راکوئ؟ دوئ وویل چه ده ته او د ده ورور ته (څه قدرے) مهلت ورکړه او په ښارونو ته

حَٰشِرِينَ ۝٣٦ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ۝٣٧ فَجُمِعَ ٱلسَّحَرَةُ

نقیبان | چه دوي راولي تا ته | هر | جادوګر | پوهه | پس راجمع کړے شول | جادوګران

سپاهیان ولیږه چه ټول پوهه جادوګر درته راحاضر کړي - نو ټول جادوګران د یوے مقررے ورځے

لِمِيقَٰتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ۝٣٨ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنتُم مُّجْتَمِعُونَ ۝٣٩

په یو مقرر وخت | د یوے مقررے ورځے | او وویلے شول | خلقو ته | آیا | تاسو جمع کیدونکي یئ؟

په یو ټاکلي وخت راجمع کړے شول، او خلقو ته وویلے شول چه آیا تاسو هم جمع کیږئ (یعني جمع شئ)

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ ٱلسَّحَرَةَ إِن كَانُوا۟ هُمُ ٱلْغَٰلِبِينَ ۝٤٠ فَلَمَّا

شاید چه مونږ | پیروي وکړو | د جادوګرو | که چرته شول | هم دوي | غالب | پس هرکله چه

د پاره د دے چه که جادوګران غالب شول نو چه مونږ د هغوئ په لاره روان پاتے شو - نو څه وخت چه

جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ قَالُوا۟ لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ

راغلل | جادوګران | نو ئے وویل | فرعون ته | آیا وي به مونږ د پاره | څه بدله | که چرے شو مونږ

جادوګران راغلل نو فرعون ته ئے وویل چه که چرے مونږ غالب شو نو آیا مونږ ته به څه انعام هم

ٱلْغَٰلِبِينَ ۝٤١ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذًا لَّمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ۝٤٢

غالب | وے وویل | هو! | او بیشکه تاسو به | په دغه وخت | (زما) له مقربانو نه (یئ)

ملاویږي - فرعون ووئیل چه هو! او په دے صورت کښے به تاسو زما د دربار په نزدیکانو کښے شامل شئ

قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلْقُوا۟ مَآ أَنتُم مُّلْقُونَ ۝٤٣ فَأَلْقَوْا۟ حِبَالَهُمْ

وویل | دوی ته | موسیٰ | چه وغورځوئ | څه چه تاسو | غورځونکي یئ | پس دوي وغورځولے | خپلے رسئ

موسیٰ ورته وویل چه تاسو چه څه غورځول غواړئ هغه (میدان ته) راوغورځوئ، نو هغوئ خپل پړي او لکړے

وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوْا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ اِنَّا لَنَحْنُ الْغٰلِبُوْنَ ۝۴۴

او امساګانې خپلې | او دوی وویل | قسم دے په عزت | د فرعون | بیشکه هم موږ به | غالب یو

وُغورځول او دا ئې وویل د فرعون د عزت او جلال قسم دے چه موږ به هرو مرو کامیاب شو.

فَاَلْقٰى مُوْسٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَاْفِكُوْنَ ۝۴۵ فَاُلْقِيَ

پس وغورځوله | موسیٰ | خپله امسا | نو ناګهانه هغې | تیرول شروع کړل | هغه چه | دوی جوړ کړی وو | پس پریوتل

بیا موسیٰ (هم) خپله امسا وغورځوله نو فوراً امسا د هغوئ جوړه کړے نظربندی تیرول شروع کړه. نو ټول جادوګران

السَّحَرَةُ سٰجِدِيْنَ ۝۴۶ قَالُوْا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝۴۷ رَبِّ

جادوګران | په سجده کښې | دوی وویل | موږ ایمان راوړو | په رب د ټولو جهانونو | (چه) رب دے

پرمخ په سجده پریوتل. دائې وویل چه موږ په رب العٰلمین ایمان راوړو، چه د موسیٰ

مُوْسٰى وَهٰرُوْنَ ۝۴۸ قَالَ اٰمَنْتُمْ لَهٗ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ

د موسیٰ | او د هارون | (فرعون) وویل | تاسو ایمان راوړو | په ده | وړاندې له دے نه چه | زه اجازت درکړم

او د هارون رب دے. فرعون وویل چه تاسو زما د اجازت نه وړاندې په موسیٰ باندې ایمان

لَكُمْ ۚ اِنَّهٗ لَكَبِيْرُكُمُ الَّذِيْ عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ ۚ فَلَسَوْفَ

تاسو ته | بیشکه دے | ستاسو مشر دے | کوم چه | وښودو تاسو ته | جادو | پس زر به

راوړو، بیشکه دا (موسیٰ) ستاسو مشر دے چا چه تاسو ته جادو ښودلے دے. ډیر زر به تاسو ته

تَعْلَمُوْنَ ۬ؕ لَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ

تاسو ته معلومه شی | خامخا به پرې کړم زه | ستاسو لاسونه | او ستاسو پښې | د مخالفو طرفونو نه

(د دې انجام) معلوم شی - زه به ستاسو د یو طرف لاس او د بل طرف پښه پرې کړم

وَّلَاُوصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعِيْنَ ۝۴۹ قَالُوْا لَا ضَيْرَ ۡ اِنَّاۤ اِلٰى رَبِّنَا

او خامخا به په سولئ کړم تاسو | ټول | دوی وویل | هیڅ تاوان نشته | بیشکه موږ | خپل رب طرف ته

او تاسو ټول به په سولئ زوړند کړم. هغوئ وویل چه هیڅ خبره نه ده موږ یقیناً خپل رب

مُنْقَلِبُوْنَ ۝۵۰ اِنَّا نَطْمَعُ اَنْ يَّغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطٰيٰنَاۤ

واپس تلونکی یو | بیشکه موږ اُمید لرو | چه وُبه بخښی | موږ ته | زموږ رب | زموږ ګناهونه

ته واپس تلونکی یو. موږ اُمید لرو چه زموږ رب به زموږ ګناهونه معاف کړی

اَنْ كُنَّاۤ اَوَّلَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝۵۱ وَاَوْحَيْنَاۤ اِلٰى مُوْسٰۤى اَنْ اَسْرِ ع ۳

(ځکه) چه موږ یو | اول | ایمان راوړونکی | او موږ وحی وکړه | موسیٰ طرف ته | چه شپه په شپه روان کړه

ځکه چه موږ د ټولو نه وړومبے ایمان راوړے دے. او موږ موسیٰ ته حکم وکړو چه زما بندګان شپه په شپه

بِعِبَادِيْۤ اِنَّكُمْ مُّتَّبَعُوْنَ ۝۵۲ فَاَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَآئِنِ

زما بندګان | بیشکه ستاسو | تعاقب به کولے شی | پس ولیږل | فرعون | په ښارونو کښې

(د مصر نه) یوسه وُباسه (خو) درپسے به تګل کیږی، نو فرعون په ټولو ښارونو کښے سپاهیان

حٰشِرِيْنَ ﴿٥٣﴾ اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيْلُوْنَ ﴿٥٤﴾ وَاِنَّهُمْ لَنَا

جمع کوونکی | بیشکه دا خلق | یوه ډله ده | لږه شان | او بیشکه دوی | مونږ له

راټولوونکی. (او وې ویل چه) دا یو وړوکی شان ټولی دی، او دوی مونږ ډیر زیات

لَغَآئِظُوْنَ ﴿٥٥﴾ وَاِنَّا لَجَمِيْعٌ حٰذِرُوْنَ ﴿٥٦﴾ فَاَخْرَجْنٰهُمْ مِّنْ جَنّٰتٍ

غصه راولی | او بیشکه مونږ | ټول | باوسله یو | بیشکه مونږ وویستل دوی | له باغونو

قهرولی یو، او مونږ ټول په وسله پوره خلق یو. غرض دا چه مونږ دغه فرعونیان د باغونو

وَّعُيُوْنٍ ﴿٥٧﴾ وَّكُنُوْزٍ وَّمَقَامٍ كَرِيْمٍ ﴿٥٨﴾ كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنٰهَا

او چینو نه | او له خزانو | او له ښه مکانونو نه | دغه شان | او مونږ وارثان جوړکړل د دې

او د چینو نه او د خزانو او د ښائسته کورونو نه بهر وویستل، دا مو وکړل او مونږ بنی اسرائیل د

بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ﴿٥٩﴾ فَاَتْبَعُوْهُمْ مُّشْرِقِيْنَ ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا تَرَآءَ

بنی اسرائیل | پس دوی هغوی پسې شول | د نورختلو په وخت | پس هر کله چه | وکتل یو بل

دوی وارثان جوړ کړل، هغوی د نور ختلو په وخت بنی اسرائیلو پسې شول. هر کله چه دواړه ډلو یو بل

الْجَمْعٰنِ قَالَ اَصْحٰبُ مُوْسٰٓى اِنَّا لَمُدْرَكُوْنَ ﴿٦١﴾ قَالَ كَلَّا اِنَّ

دواړه ډلو | (نو) ووئیل | ملګرو د موسیٰ | بیشکه مونږ خوراګیر شو. | وې فرمائیل | هیڅکله نه | بیشک

وکتل نو د موسیٰ علیه السلام ملګرو ووئیل چه مونږ خو بس سم راګیر شو موسیٰ و فرمائیل چه هیڅکله نه، بیشک

مَعِيَ رَبِّيْ سَيَهْدِيْنِ ﴿٦٢﴾ فَاَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى اَنِ اضْرِبْ

ماسره دی | زما رب | ژر به ما ته لاره وښائی | پس مونږ وحی وکړه | موسیٰ طرف ته | چه ووهه ته

زما رب ماسره دے هغه به راته لاره وښائی، هغه وخت مونږ موسیٰ ته حکم وکړو چه په خپله امسا

بِّعَصَاكَ الْبَحْرَ ؕ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ

خپله امسا | په دریاب باندې | پس هغه وشلیدلو | او شو | هر یوه ټکړه | په شان د غر

دریاب ووهه. نو دریاب وشلیدو او (د اوبو) هره یوه ټکړه د لوئے غر په شان

الْعَظِيْمِ ﴿٦٣﴾ وَاَزْلَفْنَا ثَمَّ الْاٰخَرِيْنَ ﴿٦٤﴾ وَاَنْجَيْنَا مُوْسٰى

لوئے | او نزدې کړل مونږ | د غه ځائے ته | نور | او مونږ خلاصے ورکړو | موسیٰ ته

شوه. او مونږ بل فریق (کفار) هم نزدې ورسولو. او مونږ موسیٰ علیه السلام او د هغه

وَمَنْ مَّعَهٗٓ اَجْمَعِيْنَ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِيْنَ ﴿٦٦﴾ اِنَّ

او څوک چه | د ده سره وو | ټول | بیا | مونږ غرق کړل | نور | بیشکه

ملګری ټول بچ کړل. بیا دویم فریق (فرعونیان) مو ډوب کړو. یقینًا

فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً ؕ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٦٧﴾

په دې کښې | یوه نخښه ده (د قدرت) | او نه وو | اکثر له دوی نه | مؤمنان

په دې واقعه کښې د ډیر لوئے سبق (پند) پروت دے او په دوی کښې اکثر خلق ایمان راوړونکی نه دی.

ع ٥ / ٨

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ

او بیشکه | ربّ ستا | خامخا هم دے | غالب | مهربان | او ولوله | په دوی بانې | خبر

او ستا رب یقیناً غالب او مهربان دے. او (اے نبیؐ!) دوی ته دَ ابراهیمؑ قصه

إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا

دَ ابراهیم | هرکله چه دهٔ وویل | خپل پلار ته | او خپل قوم ته | چه دَ څهٔ څیز تاسو عبادت کوئ؟ | دوی وویل

(هم) واوروه. هرکله چه هغهٔ خپل پلار او خپل قوم ته وویل چه دا تاسو دَ څهٔ څیز عبادت کوئ؟ هغوئ وویل

وقف لازم

نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِفِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ

مونږ عبادت کوو | دَ بُتانو | پس مونږ یُو | هغوئ ته | پاخهٔ ناست | دهٔ وویل | آیا

چه مونږ دَ بتانو عبادت کوو او هم دَ هغوئ په عبادت قائم یُو. ابراهیمؑ ورته وویل چه آیا دوئ

يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾ أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾

دوئ ستاسو (خبره) آوری | هرکله چه | تاسو ئے بلئ | یا دوئ تاسو ته نفع دررسوی؟ | یا دوئ زیان درکوی؟

ستاسو خبره آوریدے شی کله چه تاسو دوئ ته بلنه کوئ؟ یا تاسو ته څهٔ فائده یا ضرر درکولے شی؟

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ

دوی وویل | (نا) بلکه | موندلی دی مونږ | پلاران خپل | چه داسے یه ئے کول. | دهٔ وویل

هغوئ وویل چه نا خو بس مونږ خپل پلار نیکهٔ په دے کار دغسے موندلی دی. ابراهیمؑ وویل

أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمُ الْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾

آیا تاسو لیدلی دی | هغه څهٔ ته چه عبادت ئے کوئ تاسو | تاسو | او پلرونو ستاسو | پخوانو

چه آیا تاسو دَ دغے معبودانو حالت لیدلے هم دے، تاسو یا ستاسو پخوانو پلارانو نیکونو؟

فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾ الَّذِي خَلَقَنِي

پس بیشکه دوی | زما دښمنان دی | سیوا دَ ربّ | دَ عالمونو | کوم چه | زهٔ پیدا کړم

هغه ټول زما دښمنان دی سیوا دَ هغه رب العالمین نه کوم چه زهٔ پیدا کړم (او)

فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضْتُ

پس هم دے | لاره ښائی ماته | او هغه ذات چه | طعام راکوی ماته | او څښاک راکوی ماته | او هرکله چه زهٔ بیمار شم

هم دے ماته سمه لاره ښائی او هغه رب چه په ما باندے خوروی او څښوی (او څهٔ وخت چه زهٔ بیمار شم

فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾ وَالَّذِي

نو هم دے | شفا راکوی ماته | او هغه ذات چه | مرګ کوی په ما | بیا به | ژوندے کوی ما | او هغه دَ کوم نه

نو هم دے راته شفا راکوی او دے به راته (په وخت) مرګ راکوی او بیا به مے ژوندے کوی او هغه (الله چه)

أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبْ لِي

چه زهٔ اُمید لرم | چه وبه بخښی ماته | ګناه زما | په ورځ | دَ قیامت | اے زما ربه! | عطا کړه ماته

دَ کوم نه زهٔ اُمید لرم چه زما ګناهونه به دَ قیامت په ورځ وبخښی، اے زما ربه! ما ته (دَ) حکمت

حُكْمًا وَّاَلْحِقْنِىْ بِالصّٰلِحِيْنَ ﴿٨٣﴾ وَاجْعَلْ لِّىْ لِسَانَ صِدْقٍ

حکمت | او شامل کړه ما | په نیکو بندګانو کښې | او کړه | ما دپاره | ذکر | د ښتینې

(لازوال دولت) وبخښه او ما په خپلو نیکانو خلقو کښې شامل کړه. او زما د نیکنامۍ ذکر په راتلونکو نسلو نو کښې

فِى الْاٰخِرِيْنَ ﴿٨٤﴾ وَاجْعَلْنِىْ مِنْ وَّرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيْمِ ﴿٨٥﴾ وَاغْفِرْ

په وروستو راتلونکو خلقو کښې | او جوړ کړه ما | له وارثانو نه | د جنت | د نعمتونو والا | او معاف کړه

جاری وساته ، او ما د نعمتونو نه د ډک جنت وارث کړه . او زما پلار (هم)

لِاَبِىْٓ اِنَّهٗ كَانَ مِنَ الضَّآلِّيْنَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِىْ يَوْمَ

زما پلار | بیشکه دے | دے | له ګمراهانو نه | او مه رسوا کوه ما | په کومه ورځ

وبخښه ، بیشک چه هغه په ګمراهانو کښې شامل دے . او په هغه لویه ورځ م مه شرموه چه خلق

يُبْعَثُوْنَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَّلَا بَنُوْنَ ﴿٨٨﴾ اِلَّا مَنْ

چه به قبرونو راپاڅولے شی | په کومه ورځ چه | به نفع نه ورکوی | مال | او نه اولاد | مګر څوک چه

به بیا راژوندی کیږی ، په کومه ورځ چه نه به مال په کار راځی او نه اولاد ، خو بس څوک چه الله تعالیٰ ته

اَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ سَلِيْمٍ ﴿٨٩﴾ وَاُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِّزَتِ

راشی | الله ته | په زړهٔ | پاک سره | او نزدے به کړے شی | جنت | پرهیزګارانو دپاره | او ښکاره به کړے شی

(د شرک او د ګناه نه) پاک زړهٔ یو سی ، او په کومه ورځ چه نیکانو ته به جنت نزدے کړے شی او ګمراهانو ته

الْجَحِيْمُ لِلْغٰوِيْنَ ﴿٩١﴾ وَقِيْلَ لَهُمْ اَيْنَمَا كُنْتُمْ تَعْبُدُوْنَ ﴿٩٢﴾

دوزخ | ګمراهانو ته | او وبه ویلے شی | دوی ته | چرته دی | هغه د کومو چه تاسو عبادت کولو؟

به دوزخ ښکاره کړے شی او ورته به وویلے شی چه هغه معبودان موخه شول چه تاسو به د هغوی عبادت کولو؟

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۭ هَلْ يَنْصُرُوْنَكُمْ اَوْ يَنْتَصِرُوْنَ ﴿٩٣﴾ فَكُبْكِبُوْا

سیوا | د الله نه | آیا | دوی ستاسو مدد کولے شی | یا بدله اخستے شی ؟ | پس پرمخ به واچولے شی

د الله تعالیٰ نه بغیر آیا هغوی نن ستاسو مدد کولے شی یا بدله اخستے شی ؟ نو بیا به دغه معبودان او

فِيْهَا هُمْ وَالْغَاوٗنَ ﴿٩٤﴾ وَجُنُوْدُ اِبْلِيْسَ اَجْمَعُوْنَ ﴿٩٥﴾ قَالُوْا

په هغې کښې | هغه (بتان) | او ګمراهان | او لښکرے | د شیطان | ټول یو ځائے | دوی به ووائی

دغه ګمراهان ټول په دوزخ کښې پرمخ وغورزولے شی او د شیطان ټولے لښکرے ورسره هم . نو کافران به

وَهُمْ فِيْهَا يَخْتَصِمُوْنَ ﴿٩٦﴾ تَاللّٰهِ اِنْ كُنَّا لَفِىْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٩٧﴾

او دوی به | په هغې کښې | د یو بل سره جګړے کوی | قسم په الله | بیشکه وو مونږ | په ګمراهۍ کښې | ښکاره .

په دوزخ کښې یو بل سره جګړے کوی او دا به وائی قسم په الله چه مونږ په څرګنده ګمراهۍ کښې پراته وو چه

اِذْ نُسَوِّيْكُمْ بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٩٨﴾ وَمَآ اَضَلَّنَآ اِلَّا الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٩٩﴾

کله چه مونږ برابر ګڼړلئ تاسو | د پروردګار د عالمونو سره | او نه وو ګمراه کړی مونږ | مګر (دے) مجرمانو

تاسو مو د رب العٰلمین سره برابر ګڼړلئ . او مونږ ه خو بل چا نه بلکه دے (مشرانو) مجرمانو ګمراه کړو .

فَمَا لَنَا مِنْ شٰفِعِيْنَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صَدِيْقٍ حَمِيْمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَوْ اَنَّ لَنَا

پس نشته دی زمونږ | څوک سفارش کوونکي | او نه څوک دوست | غم خوار | پس کاش! | چه وی مونږ د پاره

نو اوس هیڅوک زمونږ سفارشي نشته او نه مو څوک اخلاصي دوست شته ، نو څنګه به ښه وه که (دنیا

كَرَّةً فَنَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٢﴾ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً

یوه موقع | نو شو به مونږ | له مومنانو نه | بیشکه | په دے کښے | نخښه ده (د قدرت)

ته) یو ځل د واپس تلو موقع راکولے شوے نو مونږ به مسلمانان شوی وو ۔ بیشکه چه په دے واقعه کښے لوئے سبق پروت دے

وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٣﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ

او نه دی | اکثر له دوی نه | مؤمنان | او بیشکه | ستا رب | هم دے دے | غالب

او د دوی اکثر خلق ایمان نه راوړی ۔ او بیشکه ستا رب ډیر زبردست مهربان

الرَّحِيْمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوْحِ ِۨ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٠٥﴾ اِذْ قَالَ لَهُمْ

مهربان | دروغ وګڼل | قوم د نوح | پیغمبران | هر کله چه وو ئیل | دوی ته

دے ، د نوح علیه السلام قوم پیغمبران دروغژن وګڼل ، کله چه د هغوی ورور (برادری)

اَخُوْهُمْ نُوْحٌ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿١٠٦﴾ اِنِّيْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ ﴿١٠٧﴾

د دوی ورور | نوح | آیا نه ویریږئ تاسو | بیشکه زه | تاسو د پاره | پیغمبر | امانت دار یم ۔

ورور نوح ورته وو ئیل چه آیا تاسو د الله تعالیٰ نه نه ویریږئ؟ بیشکه زه ستاسو امانت دار پیغمبر یم

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوْنِ ﴿١٠٨﴾ وَمَا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ

پس ویریږئ | د الله نه | او حکم منئ زما | او زه نه غواړم له تاسو نه | په دے (تبلیغ) | څه اجر

نو د الله تعالیٰ نه ویریږئ او زما خبره منئ. او زه تاسو نه څه بدله خو نه غواړم ۔

اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوْنِ ﴿١١٠﴾

نه دے | اجر زما | مګر | په پروردګار | د عالمونو | پس ویریږئ | د الله نه | او حکم منئ زما

زما بدله خو د رب العالمین په ذمه ده ۔ نو تاسو د الله تعالیٰ نه ویریږئ او زما خبره منئ ۔

قَالُوْٓا اَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْاَرْذَلُوْنَ ﴿١١١﴾ قَالَ وَمَا عِلْمِيْ

دوی وو ئیل | آیا مونږ ایمان راوړو | په تا | حالانکه پیروی کړې ده ستا | ذلیلو خلقو | نوح وو ئیل | او ما ته څه خبر دے

هغوی جواب ورکړو چه آیا مونږ په تا باندې ایمان راوړو حالانکه ستا پیروی حقیر خلق کوی ، نوح جواب ورکړو چه ما ته څه معلو

بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١١٢﴾ اِنْ حِسَابُهُمْ اِلَّا عَلٰى رَبِّيْ

چه دوی څه کول | نه دے | حساب د دوی | مګر | زما په رب دے

ده چه هغوی څه کوی ۔ د هغوی حساب زما د رب په ذمه دے ، کاش! چه

لَوْ تَشْعُرُوْنَ ﴿١١٣﴾ وَمَآ اَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١١٤﴾ اِنْ اَنَا اِلَّا

که چرے تاسو پوهیږئ | او | نه یم زه | شړونکے | د مؤمنانو | نه یم زه | مګر

تاسو (په دے خبره) پوهیدلے او زه مؤمنان د ځان نه شړلے نه شم ۔ زه خو نوره څه نه یم

نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنتَهِ يَٰنُوحُ لَتَكُونَنَّ

نو خامخا به شې ته | اې نوحٔ! | که چېرې منع نهٔ شوې ته | دوی وویل | ښکاره | ویروونکی

خو یو ښکاره ویروونکی یم ـ هغوئ وویل چه اې نوحٔ! که ته (د دې خبرو نه) منع نهٔ شوې نو خامخا به سنګسار

مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَافْتَحْ

پس فیصله وکړه | دروغ وګڼلم زهٔ | بیشکه زما قوم | اې ربه زما! | دهٔ وویل | له سنګسار شوو نه

کړې شې ـ نوحٔ دعا وکړه چه اې زما ربه! زما قوم زهٔ دروغژن وګڼلم ـ نو ته زما او د دوئ

بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَن مَّعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

له مؤمنانو نه | چه ما سره دی | او هغه چا ته | او نجات راکړه ما ته | فیصله (قطعي) | او په مینځ د دوی کښې | په مینځ زما

ترمینځه یوه فیصله وکړه ، او ما له او زما ایمانداره ملګرو له نجات راکړه

فَأَنجَيْنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا

بیا غرق کړل موږ | چه ډک کړې شوې ده | په کشتۍ کښې | دهٔ سره دو | او هغوی چه | پس موږ نجات ورکړو دهٔ ته

نو بیا موږ هغه هم او د هغهٔ سره په ډکه کشتۍ کښې ناست ملګري هم خلاص کړل ـ بیا مو باقي پاتې

بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم

اکثر له دوی نه | او نهٔ وُو | خامخا نخښه ده | په دې کښې | بیشکه | پس له دې نه باقي پاتې شوي

خلق ډوب کړل ، بیشکه چه په دې واقعه کښې لوئې سبق پروت دے ، او په دوئ کښې اکثر خلق ایمان

مُّؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾ كَذَّبَتْ

دروغژن وګڼل | مهربان | غالب | هم دے دے | او بیشکه ستا رب | ایمان راوړونکي

نهٔ راوړی ـ او بیشکه ستا رب زبردست دے ، مهربان دے ، د عاد خلقو هم پېغمبران

عَادٌ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

آیا نهٔ ویرېږئ تاسو | هُود | ورور د دوی | دوی ته | دهٔ وویل | هرکله چه | پېغمبران | (قوم د) عاد

دروغژن وګڼل ـ هرکله چه د هغوئ ورور هودٔ وویل چه آیا تاسو (د خدائے د ګرفت نه) نهٔ ویرېږئ

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾

او حکم منئ زما | د الله نه | پس ویرېږئ | امانتدار یم | پېغمبر | تاسو د پاره | بیشکه زهٔ

او زما خبره منئ ـ زهٔ تاسو د پاره امانتدار پېغمبر یم ـ نو د الله تعالیٰ نه ویرېږئ

وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ

په رب | مګر | اجر زما | نهٔ دے | څهٔ اجر | په دې (تبلیغ) | او زهٔ نهٔ غواړم له تاسو نه

او زهٔ له تاسو نه په دې کار باندې هیڅ بدله نهٔ غواړم ـ زما بدله خو د ربّ العالمین په

الْعَٰلَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ ءَايَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ

او جوړوئ تاسو | بې فائدې ؟ | یوه نخښه (عمارت) | په هره اوچته زمکه | آیا آبادوئ تاسو | د ټولو جهانونو

ذمه ده ـ آیا تاسو په هر اوچت ځائے باندې فضول یادګارونه جوړوئ او دنګې دنګې ماڼۍ

النصف

ع ١٠

مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾ وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ

ودانګي ماڼۍ | شايد چه تاسو به | هميشه پاتې کيږئ | او هر کله چه | تاسو رانيسئ | نو رانيسئ
ابادوئ لکه چه هميشه به دلته استوګن يئ. او چه څوک رانيسئ نو ډير په جبر سره

جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٣١﴾ وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ

د ظالمانو په شان | پس ويريږئ | د الله نه | او حکم منئ زما | او ويريږئ | له هغه ذات چه | امداد ئې کړو ستاسو
ئې رانيسئ. نو د الله تعالىٰ نه ويريږئ او زما خبره ومنئ، او د هغه ذات نه ووېريږئ چا چه ستاسو

بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾ وَجَنَّاتٍ

له هغه څه نه | چه تاسو پرې پوهيږئ | امداد ئې کړے دے ستاسو | په چارپايانو | او په ځامنو | او په باغونو
په هغه څيزونو سره مدد وکړو کوم چه تاسو ته معلوم دي يعني هغه د څاروو او د اولاد په شکل کښې ستاسو مدد وکړو او په

وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾ قَالُوا

او په چينو سره | بيشکه زه | ويريږم | په تاسو | له عذاب | د ورځې | لوئې | دوی وويئيل
باغونو او چينو سره. ما ته ستاسو په معامله کښې د لوئې ورځې د عذاب انديښنه ده. هغوئ جواب ورکړو

سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾ إِنْ هَٰذَا إِلَّا

برابره ده | په مونږه | چه ته نصيحت وکړے | يا نه يئ ته | له نصيحت کوونکو نه | نه دے دا مګر
مونږ د پاره برابره ده که ته راته نصيحت وکړے يا ونه کړے. دا خو بس د پخوانو

خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿١٣٨﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ

عادت دے د پخوانو خلقو | او نه يو مونږه | عذاب کړی شوی | پس دوی دروغ وګڼلو هغه | پس هلاک کړل مونږ هغوئ
خلقو عادت تو نه دی. او مونږ ته به هيڅ يو عذاب راکولے نه شي پس هغوئ هود دروغ وګڼلو نو مونږ هغوئ

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

بيشکه | په دے کښې | نخښه ده (د قدرت) | او نه ؤ | اکثر له دوی نه | ايمان راوړونکی
هلاک کړل، بيشکه په دے کښې نخښه د عبرت ده، او په دوئ کښې اکثر خلق ايمان ـــــ نه راوړی.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾ ع ١٨ ١١

او بيشکه | ستا رب | هم يقيناً دے | غالب | مهربان | دروغ وګڼل | قوم د ثمود | پيغمبران
او ستا رب يقيناً زبردست دے مهربان دے. (دغه شان) قوم د ثمود پيغمبران دروغژن وګڼل.

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ

هر کله چه وويئيل | دوئ ته | د دوئ ورور | صالح | آيا تاسو نه ويريږئ | بيشکه زه | ستاسو د پاره | پيغمبر
څه وخت چه د دوئ ورور صالح دوئ ته وويئيل، آيا تاسو (د الله تعالىٰ د نافرمانئ نه) نه ويريږئ؟ زه تاسو د پاره يو امانتدار

أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٤٤﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ

امانت داريم | پس ويريږئ | د الله نه | او حکم ومنئ زما | او زه نه غواړم له تاسو نه | په دے (تبليغ)
پيغمبريم، پس تاسو د الله تعالىٰ نه ويريږئ او زما حکم منئ. او زه تاسو نه د دے خبرے هيڅ

مِنْ اَجْرٍ ۚ اِنْ اَجْرِیَ اِلَّا عَلٰی رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿١٤٥﴾ اَتُتْرَكُوْنَ
څهٔ بدله | نهٔ ده | زما بدله | مګر | په رب | دَ عالمونو | آیا تاسو به پرېښودې شئ
معاوضه نهٔ اخلم ، زما معاوضه خو دَ پروردګار عالم په ذمه ده ۔ آیا کوم څیزونه چه په دُنیا کښې دی

فِیْ مَا هٰهُنَآ اٰمِنِیْنَ ﴿١٤٦﴾ فِیْ جَنّٰتٍ وَّعُیُوْنٍ ﴿١٤٧﴾ وَّزُرُوْعٍ
په هغهٔ کښې | چه دلته دی | په امن سره | په باغونو کښې | او په چینو کښې | او په فصلونو کښې
تاسو به په هم دے کښې په امن سره پرېښودې شئ ؟ (یعنی) په باغونو او چینو کښې ، او په فصلونو کښې

وَّنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِیْمٌ ﴿١٤٨﴾ وَتَنْحِتُوْنَ مِنَ الْجِبَالِ بُیُوْتًا
او په کجورو کښې | چه خوشه دَ هغې | نازکه ده | او تاسو تراشئ | له غرونو نه | کورونه
او په کجورو کښې دَ کومو خوشے چه نرمے او نازکے وی ، او تاسو غرونه تراشئ او دَ فخر دَ پاره په کښې ماڼئ

فٰرِهِیْنَ ﴿١٤٩﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِیْعُوْنِ ﴿١٥٠﴾ وَلَا تُطِیْعُوْٓا اَمْرَ الْمُسْرِفِیْنَ ﴿١٥١﴾
په فخر سره | پس ویرېږئ | دَ الله نه | او زما حکم منئ | او مهٔ منئ | حکم | له حد نه دَ تېرېدونکو
جوړوئ ، نو تاسو دَ الله تعالیٰ نه ویرېږئ او زما خبره منئ او دَ حد نه دَ تېرېدونکو خبره مهٔ منئ

الَّذِیْنَ یُفْسِدُوْنَ فِی الْاَرْضِ وَلَا یُصْلِحُوْنَ ﴿١٥٢﴾ قَالُوْٓا اِنَّمَآ اَنْتَ
کوم چه | فساد کوی | په زمکه کښې | او اصلاح نهٔ کوی | دوی ووئیل | بیشکه ته یې
چه په ملک کښې فساد خوروی او سَم کارونه دَ لاسه نهٔ کیږی ۔ هغوئ ورته ووئیل چه په تا خو چرته

مِنَ الْمُسَحَّرِیْنَ ﴿١٥٣﴾ مَآ اَنْتَ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۖ فَاْتِ بِاٰیَةٍ
له جادو زپلو خلقو نه | نهٔ یې ته | مګر | انسان | په شان زمونږ | پس راوړه | څهٔ نخښه
غښتے جادو شوے دے ۔ ته خو زمونږ په شان یو انسان یې ۔ نو څهٔ معجزه راوړه که ته

اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ﴿١٥٤﴾ قَالَ هٰذِهٖ نَاقَةٌ لَّهَا شِرْبٌ
که چرے ته یې | له رښتیا وئیونکو نه | ده ووئیل | دا | اوښه ده | دَ دے | دَ اوبو څښلو (وارد)
(په دے دعوٰی کښې) رښتینے یې ؟ (صالح) وفرمائیل دا یوه اوښه ده چه یوه ورځ دَ اوبو څښلو وارد دَ

وَّلَكُمْ شِرْبُ یَوْمٍ مَّعْلُوْمٍ ﴿١٥٥﴾ وَلَا تَمَسُّوْهَا بِسُوْٓءٍ فَیَاْخُذَكُمْ
او تاسو دَ پاره (هم) | دَ اوبو څښلو وارد | دَ ورځے | مقرره | او مهٔ رسوئ دے ته | څهٔ تکلیف | پس ونه نیسی تاسو
دے او دَ یوے ټاکلے ورځے یو وار تاسو دَ پاره مقرر دے او دے اوښے ته تکلیف مهٔ ورکوئ کنے تاسو به دَ یوے

عَذَابُ یَوْمٍ عَظِیْمٍ ﴿١٥٦﴾ فَعَقَرُوْهَا فَاَصْبَحُوْا نٰدِمِیْنَ ﴿١٥٧﴾
عذاب | دَ ورځے | لوئے | پس په پښو ووهله دوی هغه | پس شول دوی | پښیمانه
درنے ورځے عذاب ونیسی ۔ خو هغوئ دَ اوښے پښے پرے کړے نو بیا په چلو کړو پښیمانه شول

فَاَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ؕ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً ؕ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ
بیا ونیول دوی | عذاب | بیشکه | په دے کښې | نخښه ده (دَ قدرت) | او نهٔ وو | اکثر له دوی
بیا دوی عذاب راونیول ۔ یقیناً په دے واقعه کښې نخښه دَ عبرت ده ۔ او په دوئ کښې اکثر خلق ایمان نهٔ

ع ٨ ١٩ ١٢

مُؤْمِنِيْنَ ﴿١٥٨﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ﴿١٥٩﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوْطِ ۨ

ايمان راوړونکي | او بيشکه | ستا رب | هم دغه | غالب | مهربان | دروغژن وګڼل | قوم | د لوط

راوړي. - او بيشکه چه ستا رب زبردست دے مهربان دے. د لوط قوم هم خپل پيغمبران دروغژن

الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٦٠﴾ اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوْهُمْ لُوْطٌ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿١٦١﴾ اِنِّيْ

پيغمبران | هرکله چه ووئيل | دوی ته | ورور د دوی | لوط | آيا نه ويريږئ تاسو | بيشکه زه

وګڼل. هغه وخت چه د دوی ورور لوط دوی ته ووئيل چه آيا تاسو (د الله تعالیٰ نه) نه ويريږئ؟ زه ستاسو

لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوْنِ ﴿١٦٣﴾ وَمَآ اَسْـَٔلُكُمْ

تاسو د پاره | پيغمبر | امانتدار يم | پس ويريږئ | د الله نه | او حکم منئ زما | او زه نه غواړم له تاسو نه

په حقله امانتګر پيغمبر يم. نو تاسو د الله تعالیٰ نه ويريږئ او زما خبره منئ. او زه له تاسو نه په دې

عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ ۚ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٦٤﴾ اَتَاْتُوْنَ

په دې (تبليغ) | څه اجر | نه دے | زما اجر | مګر | په پروردګار | د عالمونو | آيا تاسو راځئ

(تبليغ) څه بدله څونه غواړم. زما بدله خو د رب العالمين په ذمه ده. آيا په ټوله دنيا کښې يواځې

الذُّكْرَانَ مِنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُوْنَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ

سړو ته | له اهل عالمو نه | او پريږدئ | هغه څه | چه پيدا کړل | تاسو د پاره | ستاسو رب

تاسو (دا خلق يئ چه) د هلکانو سره بدفعلي کوئ؟ او ستاسو رب چه تاسو له کومے ښځے پيدا کړی دی، هغه

مِّنْ اَزْوَاجِكُمْ ۭ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ عٰدُوْنَ ﴿١٦٦﴾ قَالُوْا لَىِٕنْ لَّمْ تَنْتَهِ يٰلُوْطُ

له ښځو ستاسو نه | بلکه تاسو يئ | خلق | له حد نه تيريدونکي | دوی ووئيل | که چرته منع نه شوے | اے لوطه!

تاسو پريږدئ، تاسو خو د حد نه تيرشوی خلق يئ. هغوی ورته ووئيل چه اے لوطه! که ته د خپلو خبرو

لَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِيْنَ ﴿١٦٧﴾ قَالَ اِنِّيْ لِعَمَلِكُمْ مِّنَ الْقَالِيْنَ ﴿١٦٨﴾

نو خامخا به شے ته | له ويستلے شوو نه | ده ووئيل | بيشکه زه | ستاسو د عمل نه | ويزاره يم

نه منع نه شوے نو د وطن نه به بهر ووېستلے شے. (لوط) وفرمائيل بيشکه زه ستاسو د عملونو نه نفرت کوم -

رَبِّ نَجِّنِيْ وَاَهْلِيْ مِمَّا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٦٩﴾ فَنَجَّيْنٰهُ

اے زما ربه! | نجات راکړه ما ته | او زما کوروالو ته | له هغه څه نه | چه دوی يې کوی | پس مونږ نجات ورکړو ده ته

اے زما ربه! ما او زما خاندان د دے خلقو د عملونو (د وبال) نه وساته، پس مونږ دے او د ده ټول

وَاَهْلَهٗٓ اَجْمَعِيْنَ ﴿١٧٠﴾ اِلَّا عَجُوْزًا فِي الْغٰبِرِيْنَ ﴿١٧١﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا

او د ده د کور ټولو خلقو ته | سيوا د يوے بوډۍ ښځے نه | چه وه له باقي پاتے کيدونکو نه | بيا | هلاک کړل مونږ

خاندان بچ کړو. خو يوه بوډۍ چه په وروستو پاتے کيدونکو کښې پاتے شوه، بيا مونږ نور ټول تباه

الْاٰخَرِيْنَ ﴿١٧٢﴾ وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا ۚ فَسَآءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِيْنَ ﴿١٧٣﴾

هغه نور | او مونږ ووروله | په دوی باندې | (يو قسم) باران | پس بد دے | باران | د ويرول شوو -

کړل - او په هغوی مو يو خاص قسم باران ووروه نو څومره خراب باران وو په هغه خلقو چه د عذاب د ويرول شوی وو

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ

بیشکه | په دې کښې | نخښه ده | او نه | وو | اکثر له دوی نه | ایمان راوړونکي | او بیشکه هم ستا رب | غالب

بیشکه په دې واقعه کښې نشان (د عبرت) دے او په دوی کښې اکثر خلق ایمان نه راوړي ۔ او بیشکه چه ستا رب دے مهربان

الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾ كَذَّبَ أَصْحَابُ لْئَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ

مهربان دے | دروغ وګڼل | د بنړ وسیدونکو | پیغمبران | هرکله چه وویل | دوی ته | شعیب

دے ۔ د بنړ خاوندانو خپل پیغمبران دروغژن وګڼل، کله وخت چه شعیب دوی ته وویل چه

أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ

آیا نه ویریږئ تاسو | بیشکه زه | تاسو د پاره | پیغمبر | امانت دار یم | پس ویریږئ | د الله نه

آیا تاسو (د الله تعالی نه) نه ویریږئ ۔ زه تاسو د پاره امانت دار پیغمبر یم ۔ نو د الله تعالی نه ویره کوئ

وَأَطِيعُونِ ﴿١٧٩﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا

او زما حکم منئ | او زه نه غواړم له تاسو نه | په دے (تبلیغ) | څه بدله | نه ده زما بدله | مګر

او زما خبره منئ ۔ او زه تاسو نه په دے کار هیڅ بدله نه غواړم ، زما بدله خو بس یوازے د رب العالمین

عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾

په رب | د عالمونو | پوره کوئ | ناپ | او مه کیږئ | له نقصان ورکوونکو نه

په ذمه ده ۔ تاسو پیمانه پوره پوره ورکوئ او خلقو ته نقصان مه ورکوئ ۔

وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ

او تول کوئ | په تلے | سمے سره | او کم مه ورکوئ | خلقو ته | څیزونه د هغوی

او په سمه روغه تله بانډې تول کوئ ۔ او خلقو ته د هغوی په څیزونو کښې تاوانونه مه ورکوئ

وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾ وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ

او مه ګرځئ | په زمکه کښې | فساد کوونکي | او وویریږئ | د هغه چا نه چه | پیدا ئے کړئ تاسو

او په ملک کښې فسادونه مه خوروئ ۔ او د هغه ذات نه وویریږئ چه تاسو او تاسو نه

وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا أَنتَ

او مخلوقات | مخکني | دوی وویل | بیشکه ته ئے | له جادو زپلو خلقو نه | او نه ئے ته

مخکني مخلوقات ئے پیدا کړی دی، هغوی ورته وویل چه په تا خو چا جادو کړے دے او ته خو بس

إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِن نَّظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾ فَأَسْقِطْ

مګر | انسان | په شان زمونږ | او بیشکه | مونږ خیال کوو په تا | له دروغژنو نه | پس راوغورځوه

زمونږ په شان انسان یئے ۔ او زمونږ دا خیال دے چه ته دروغژن یئے ۔ نو که ته رښتینے

عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾

په مونږ بانډې | یوه ټکړه | له آسمان نه | که چرے ته یئے | له رښتینو نه

یئے نو په مونږ بانډې د آسمان نه یوه ټوټه راوغورځوه ۔

قَالَ رَبِّيٓ اَعۡلَمُ بِمَا تَعۡمَلُوۡنَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوۡهُ فَاَخَذَهُمۡ

وويل | زما رب | ښه پوهه دے | په هغه څه | چه تاسو ئے کوئی | نو دوئ دروغژن وګڼلو هغه | پس ونیول دوی

شعیبؑ وفرمائیل چه زما رب ته ستاسو عملونه په ښه شان معلوم دی۔ خو هغوئ شعیبؑ دروغژن وګڼلو نو د سایوان

عَذَابُ يَوۡمِ الظُّلَّةِ ؕ اِنَّهٗ كَانَ عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيۡمٍ ﴿١٨٩﴾

عذاب | د ورځے | د سورې | بیشکه هغه | وو | عذاب | د ورځے | لویے

د ورځے عذاب راګیر کړل. بیشکه چه دغه د عذاب ډیره سخته ورځ ده.

اِنَّ فِيۡ ذٰلِكَ لَاٰيَةً ؕ وَمَا كَانَ اَكۡثَرُهُمۡ مُّؤۡمِنِيۡنَ ﴿١٩٠﴾

بیشکه | په دے کښے | نخښه (د قدرت) ده | او نهٔ وُو | اکثر له دوی نه | ایمان راوړونکی۔

بیشکه په دے واقعه کښے هم (خلقو د پاره) نخښه د عبرت ده، مګر په دوئ کښے اکثر خلق ایمان راوړونکی نهٔ دی

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الۡعَزِيۡزُ الرَّحِيۡمُ ﴿١٩١﴾ وَاِنَّهٗ لَتَنۡزِيۡلُ ع ١٠ ١٦ ١٢

او بیشکه | ستا رب | هم دے دے | غالب | مهربان | او بیشکه دا (قرآن) | نازل کړے شوے دے

او بیشکه هم ستا رب غالب (او) مهربان دے۔ او دا قرآن د رب العلمین رالیږلے

رَبِّ الۡعٰلَمِيۡنَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوۡحُ الۡاَمِيۡنُ ﴿١٩٣﴾ عَلٰى قَلۡبِكَ

د ټولو جهانونو د رب | نازل کړے دے | دا | روح الامین (جبرائیل) | ستا په زړهٔ باندے

پیغام دے۔ دا روح الامین (جبرائیل) راوړے نازل کړے دے۔ ستا په زړهٔ (ئے نازل کړے دے)

لِتَكُوۡنَ مِنَ الۡمُنۡذِرِيۡنَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِيۡنٍ ﴿١٩٥﴾ وَاِنَّهٗ

د پاره د دے چه شے ته | له ویرونکو نه | په ژبه | د عربئ | چه واضحه ده | او بیشکه دا

چه ته (د دے په ذریعه) خلق د (الله د) عذابه ووېروے، دا په واضحه عربئ ژبه کښے دے۔ او د دے ذکر د

لَفِيۡ زُبُرِ الۡاَوَّلِيۡنَ ﴿١٩٦﴾ اَوَلَمۡ يَكُنۡ لَّهُمۡ اٰيَةً اَنۡ يَّعۡلَمَهٗ عُلَمٰٓؤُا

په درومبنو کتابونو کښے دے | آیا نشته دے | دوی د پاره | نخښه | چه پیژنی دا | عالمان

پخوانو امتونو په کتابونو کښے راغلے دے. آیا د دے خلقو له دا خبره (کافی) دلیل نهٔ ده چه (د دے کتاب حقیقت) د

بَنِيۡۤ اِسۡرَآءِيۡلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوۡ نَزَّلۡنٰهُ عَلٰى بَعۡضِ الۡاَعۡجَمِيۡنَ ﴿١٩٨﴾

د بنی اسرائیلو | او که چیرے مونږ نازل کړے وے دا | په ځنو | عجمیانو

بنی اسرائیلو عالمانو ته معلوم دے؟ او که دا (کتاب) مونږ په یو عجمی باندے رانازل کړے وے، او بیا

فَقَرَاَهٗ عَلَيۡهِمۡ مَّا كَانُوۡا بِهٖ مُؤۡمِنِيۡنَ ﴿١٩٩﴾ كَذٰلِكَ سَلَكۡنٰهُ

بیا هغهٔ لوستلے دا | په دوی باندے | نو (هم) به نهٔ وُو دوی | په دے | ایمان راوړونکی | دغه شان | اچولے ده مونږ دا خبره

هغهٔ د دوئ په وړاندے لوستلے هم وے نو دوئ به منلے نهٔ وو. دغه شان مونږ دا (عناد او انکار)

فِيۡ قُلُوۡبِ الۡمُجۡرِمِيۡنَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤۡمِنُوۡنَ بِهٖ حَتّٰى يَرَوُا الۡعَذَابَ

په زړونو کښے | د مجرمانو | دوی ایمان نهٔ راوړی | په دے (قرآن) | تر دے چه | دوی ووینی | عذاب

د مجرمانو په زړونو کښے اچولے دے. دوی به په دے ایمان نهٔ راوړی تر دے چه دردناک عذاب په خپلو

الْأَلِيمَ ﴿۲۰۱﴾ فَيَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۰۲﴾ فَيَقُولُوا هَلْ

دردناک | هغه به راشي دوی باندې | ناګهانه | او دوی به | بې خبره وي | بیا به دوی ووائي | آیا

سترګو ونه وینی، خو هغه عذاب به په پرې ناګهانه راشي او دوئي به ترې نه خبر هم نه وي، نو هغه ساعت به ووائي

نَحْنُ مُنظَرُونَ ﴿۲۰۳﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿۲۰۴﴾ أَفَرَأَيْتَ إِن مَّتَّعْنَاهُمْ

مونږ ته به مهلت راکړے شي | پس آیا دوی زمونږ عذاب | زر غواړي | آیا تا نه دي لیدلي؟ | که چرته مونږ دوئي ته فائده ورکړو

چه آیا مونږ له به مهلت راکړے شي؟ نو آیا دوی زمونږ عذاب زر غواړي؟ هغه ته ووایه چه که مونږ یو څو کاله دوئي په

سِنِينَ ﴿۲۰۵﴾ ثُمَّ جَاءَهُم مَّا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿۲۰۶﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا

ډیر کلونه | بیا راشي په دوی باندې | هغه عذاب | د کوم چه دوئي سره وعده کولے شي | نو په کار به رانه شي | د دوی | هغه

عیش معاش کښې وساتو، او بیا پرے هغه عذاب راشي چه د کوم وعده ورسره شوې ده، نو د دوئي هغه عیش معاش د

كَانُوا يُمَتَّعُونَ ﴿۲۰۷﴾ وَمَا أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنذِرُونَ ﴿۲۰۸﴾

د کوم نه چه دوی فائده اخستله | او نه دے هلاک کړے مونږ | هیڅ کلے | مګر | د هغے د پاره | ویرونکي (پیغمبران لیږلي) وو

څه کار شو؟ او مونږ چه کوم کلي تباه کړی دی نو په هغے کښې (اول) ویرونکي رالیږلي وو۔

ذِكْرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۲۰۹﴾ وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ ﴿۲۱۰﴾

نصیحت د پاره | او مونږ ظالمان نه وو | او نه دے | بښکته راوړے | دا (قرآن) | شیطانانو۔

د نصیحت د پاره او مونږ په چا ظلم نه کوو او دا قرآن شیطانانو نه دے راوړے۔

ع ۹

وَمَا يَنبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿۲۱۱﴾ إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ

او نه دي مناسب | دوی د پاره | او نه | دوی کولے شو | بیشکه دوی | د آوریدو نه

او دا د هغوئي د پاره مناسب هم نه دی او نه دا د هغوئي د وس کار دے۔ هغوئي د (پاکیزه کلام) د آوریدو د قدرت

لَمَعْزُولُونَ ﴿۲۱۲﴾ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَتَكُونَ

لرے ساتلي شوي دي | پس مه | بله | د الله سره | معبود بل | پس شے به ته

هم محروم دی۔ نو ته د الله تعالیٰ سره د بل معبود بلنه مه کوه کنې تاله به عذاب

مِنَ الْمُعَذَّبِينَ ﴿۲۱۳﴾ وَأَنذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿۲۱۴﴾ وَاخْفِضْ

له عذاب ورکړې شوو نه | او ووېروه | خپل رشته دار | نژدے | او ښکته کړه

درکړے شي، او نژدے خپل خپلوان (د عذاب نه) ووېروه، او هغې مؤمنانو ته

جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۱۵﴾ فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ

وزر خپل | د پاره د هغه چا چه | پیروي کوي ستا | له مؤمنانو نه | پس که چرے | دوی نافرماني وکړه ستا | نو ووایه

خپل وزر ښکته ساته چه ستا په قدم پسے روان وي۔ او که دا خلق ستا خبره نه مني نو ورته ووایه

إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۲۱۶﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿۲۱۷﴾

بیشکه زه ویزار یم | له هغه څه نه | چه تاسو کوئ | او توکل وکړه | په غالب | مهربان

چه زه ستاسو د کارونو نه لاس په سر یم۔ او په قادر او مهربان الله باندې بادی ساته۔

الَّذِیْ یَرٰىكَ حِیْنَ تَقُوْمُ ﴿۲۱۸﴾ وَتَقَلُّبَكَ فِی السّٰجِدِیْنَ ﴿۲۱۹﴾ اِنَّهٗ
هغه ذات چه | وینی تا | هر کله چه | ته پاسې | او ګرځیدل ستا | په سجده کوونکو کښې | بیشکه
چه تا ګوری هر کله چه ته (مونځ د پاره) ودریږې او په مونځ ګزاروکښې ستا نښکته پورته کیدل هم (وینی)، هغه
هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ﴿۲۲۰﴾ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ عَلٰى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّیٰطِیْنُ ﴿۲۲۱﴾
هغه | آوریدونکے | پوهه دے | آیا | زهٔ تاسو ته وښایم | چه په چا باندې | نازلیږی | شیطانان
ډیر ښه آوریدونکے په هر څهٔ پوهه دے. آیا زهٔ تاسو ته وښایم چه شیطانان په چا باندې راکوزیږی
تَنَزَّلُ عَلٰى كُلِّ اَفَّاكٍ اَثِیْمٍ ﴿۲۲۲﴾ یُّلْقُوْنَ السَّمْعَ وَاَكْثَرُهُمْ
نازلیږی | په هر یو | دروغژن | ګناهګار | دوی غوږ ږدی | آوریدو ته | او اکثر له دوی نه
هغوی په هر دروغژن بدکار باندې راکوزیږی، چه هر یو خبرے ته غوږ ږدی او دا یے خلق اکثر
كٰذِبُوْنَ ﴿۲۲۳﴾ وَالشُّعَرَآءُ یَتَّبِعُهُمُ الْغَاوٗنَ ﴿۲۲۴﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّهُمْ فِیْ كُلِّ وَادٍ
دروغژن دی | او شاعران چه دی | پیروی کوی د دوی | ګمراهان | آیا تا نهٔ دی کتلی | چه دوی | په هر یو میدان کښې
دروغژن وی، او پاتے شول شاعران نو د هغوی په لاره خو ګمراه خلق روان وی. آیا تا ته معلومه نهٔ ده چه هغوی
یَّهِیْمُوْنَ ﴿۲۲۵﴾ وَاَنَّهُمْ یَقُوْلُوْنَ مَا لَا یَفْعَلُوْنَ ﴿۲۲۶﴾ اِلَّا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا
سرګردانه ګرځی | او دا چه دوی | وائی | هغه څهٔ چه | کوی یے نهٔ | مګر هغه خلق | چه ایمان یے راوړو
په هر میدان کښې سرګرداني ګرځی، او هغه څهٔ وائی چه په خپله پرے عمل نهٔ کوی، سیوا د هغو خلقو نه چه ایمان یے
وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَذَكَرُوا اللّٰهَ كَثِیْرًا وَّانْتَصَرُوْا مِنْۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُوْا ؕ
او عمل یے وکړو | نیک | او یاد یے کړو | الله | ډیر | او انتقام یے واخستو | پس له دے نه چه ظلم وشو په دوی
راوړے دے او ښهٔ ښهٔ کارونه کوی او الله ډیر یادوی، او هر کله چه په هغوی ظلم وکړے شی نو پس له هغے نه خپل بدله
وَسَیَعْلَمُ الَّذِیْنَ ظَلَمُوْۤا اَیَّ مُنْقَلَبٍ یَّنْقَلِبُوْنَ ﴿۲۲۷﴾ ع ۱۵
او زر به پوهه شی | هغه خلق | کوم چه ظلم وکړو | چه کوم ځائے ته به | بیرته وګرځی دوی
واخلی، ظالمانو ته به ډیر زر معلومه شی چه هغوی د عذاب کوم (خراب) ځائے ته واپس تلونکی دی

سُوْرَةُ النَّمْلِ مَكِّیَّةٌ وَّهِیَ ثَلٰثٌ وَّتِسْعُوْنَ اٰیَةً وَّسَبْعُ رُكُوْعَاتٍ	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
سورۃ نمل په مکه کښې نازل شوا او په دے کښې ۹۳ آیتونه او ۷ رکوع ګانے دی	(شروع) د الله په نوم چه لوئے مهربان ډیر زیات رحم کوونکے دے

د الله په نوم شروع کوم چه لوئے مهربان د ډیر زیات رحم خاوند دے

طٰسٓ ۚ تِلْكَ اٰیٰتُ الْقُرْاٰنِ وَكِتَابٍ مُّبِیْنٍ ﴿۱﴾ هُدًى
طٰسٓ | دا | آیتونه دی | د قرآن | او د کتاب | واضحه | هدایت
طٰسٓ دا د قرآن او روښانه کتاب آیتونه دی. مؤمنانو د پاره
وَّبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۲﴾ الَّذِیْنَ یُقِیْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَیُؤْتُوْنَ
او زیرے دے | د پاره د مؤمنانو | کوم خلق چه | قائم ساتی | مونځ | او ورکوی
هدایت او زیرے دے، هغه کوم چه د مونځ پابندی کوی، او زکوٰة

الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوْقِنُوْنَ (٣) اِنَّ الَّذِيْنَ

زکوٰة | او دوی | په آخرت | يقين لري | بيشکه | کوم خلق چه

ورکوي ، او په آخرت باندې پوخ يقين ساتي۔ کوم خلق چه په

لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُوْنَ (٤)

يقين نه لري | په آخرت | ښائسته کړل موږ | دوی ته | د دوی عملونه | پس دوی | سرګردانه ګرځي

آخرت ايمان نه لري۔ نو موږ ئې خلقو ته خپل (بد) عملونه ښائسته ښکاره کړي دي نو هغوئ سرو هلي بروهلي

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَهُمْ سُوْٓءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ

دا ولـه | هغه کسان دي چه | دوی لپاره | خراب | عذاب دے | او دوی | په آخرت کښې

ګرځي، هم دا خلق دي چه دوی د پاره سخت عذاب مقرر دے او هم دوئي به په آخرت کښې د ټولو نه

هُمُ الْاَخْسَرُوْنَ (٥) وَاِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْاٰنَ مِنْ لَّدُنْ

ډير زيات نقصان موندونکي دي | او بيشکه ته | در کولے شي تا ته | دا قرآن | له طرفه

زيات تاوانيان دي۔ او تا ته قرآن د حکيم او عليم ذات د طرف نه

حَكِيْمٍ عَلِيْمٍ (٦) اِذْ قَالَ مُوْسٰى لِاَهْلِهٖٓ اِنِّيْٓ اٰنَسْتُ نَارًا ۭ

د حکيم | دانا | هر کله چه ووئيل | موسیٰؑ | خپل کور والو ته | بيشکه ما | ليدلے دے | يو اور

در کولے شي۔ هر کله چه موسیٰؑ د خپل کور خلقو ته ووئيل چه ما يو اور ليدلے دے

سَاٰتِيْكُمْ مِّنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ اٰتِيْكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَّعَلَّكُمْ

زهٔ اوس راوړم تاسو ته | له هغې نه | څه خبر | يا راوړم تاسو ته | سکروټه | بله | د پاره د دې چه تاسو

زهٔ به زر تاسو ته د هغه ځائے نه څهٔ خبر راوړم يا به يوه بله سکروټه راوړم چه تاسو ترې نه ګرمي حاصله

تَصْطَلُوْنَ (٧) فَلَمَّا جَآءَهَا نُوْدِيَ اَنْۢ بُوْرِكَ مَنْ

ګرمي حاصله کړئ | پس هر کله چه | راغے هغې ته | نو ده ته آواز وکړے شو | چه مبارک دے | هغه څوک چه

کړئ۔ نو څهٔ وخت چه موسیٰؑ هلته ورسيدو نو آواز ورته وشو چه کوم (فرښته) اور کښې دننه دي هغه هم

فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا ۭ وَسُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ (٨)

په اور کښې دے | او څوک چه | ګير چاپيره د دهٔ دے | او پاک دے | الله | پروردګار د عالمونو

برکتي دي او کوم چه د دهٔ ګير چاپيره دي هغه هم مبارک دي. او الله تعالیٰ پاک دے چه د ټولو مخلوقاتو پالونکے دے

يٰمُوْسٰٓى اِنَّهٗٓ اَنَا اللّٰهُ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ (٩) وَاَلْقِ

اے موسیٰؑ! | بيشکه | زهٔ | الله | غالب | خاوند د حکمت يم | او وغورځوه

اے موسیٰ! يقيناً هم زهٔ حقيقي معبود يم غالب او د حکمتونو خاوند۔ او ته خپل امسا

عَصَاكَ ۭ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَآنٌّ وَّلّٰى مُدْبِرًا

خپله امسا | پس هر کله چه | وليدله دهٔ هغه | چه هغه حرکت کوي | لکه چه هغه | مار دے | نو مخ واړولو دهٔ | شا ګرځونکے

وغورځوه نو څهٔ وخت چه موسیٰؑ وکتل چه هغه داسے خوزي لکه چه مار وي۔ نو مخ په شا ئې منډه کړه

وَّلَمْ يُعَقِّبْ ؕ يٰمُوْسٰى لَا تَخَفْ ۫ اِنِّیْ لَا يَخَافُ لَدَیَّ الْمُرْسَلُوْنَ ⑩ ۖ

او بیرته را ونه گرځیدو | اے موسیٰ | مه ویریږه | بیشکه | نه ویریږي | په نزد زما | پیغمبران

او ورو ستو ئے ونه کتل (مونږ اواز ورکړو چه) اے موسیٰ! ته مه ویریږه، زما په نزد پیغمبران نه ویریږي،

اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًاۢ بَعْدَ سُوْٓءٍ فَاِنِّیْ غَفُوْرٌ

مگر | چا چه ظلم وکړو | بیا ئے هغه بدل کړو | په نیکئ سره | پس | له بدئ نه | پس بیشکه زه | بخښونکے

البته چا چه څه ظلم کړے وي، بیا د بدئ په ځائے نیک کارونه وکړي نو زه بخښونکے مهربان

رَّحِيْمٌ ⑪ وَاَدْخِلْ يَدَكَ فِیْ جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ

مهربان یم | او دننه یوسه | خپل لاس | په خپل گریوان کښے | هغه به راوځي | سپین شوے

یم. او ته خپل لاس گریوان ته ورننباسه تک سپین به راوځي

مِنْ غَيْرِ سُوْٓءٍ ۫ فِیْ تِسْعِ اٰيٰتٍ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهٖ ؕ اِنَّهُمْ كَانُوْا

بے له عیب نه | په نهو نخښو کښے | طرف د فرعون | او که د هٔ قوم ته | بیشکه دوي | ؤو

بغیر د څهٔ عیب نه، دا په هغه نهو معجزو کښے دي چه فرعون او د هٔ د قوم د پاره دي ځکه چه هغوئ د حد نه

قَوْمًا فٰسِقِيْنَ ⑫ فَلَمَّا جَآءَتْهُمْ اٰيٰتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ

خلق نافرمانه | پس هر کله چه | راغلے دوي ته | زمونږ نخښے | روښانه | دوي دوئیل | دا | جادو دے

وړاندې تیریدونکی خلق دي، نو څهٔ وخت چه فرعونیانو ته زمونږ روښانه معجزے را ورسیدلے نو هغوئ دوئیل چه دا ښکاره

مُّبِيْنٌ ⑬ وَجَحَدُوْا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَآ اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَّعُلُوًّا ؕ

ښکاره | او دوي انکار وکړو | له هغے نه | او یقین کړے وو په هغے | زړونو د دوي | په ظلم | او تکبر سره

جادو دے، او د ظلم او د کبر په وجه د هغے نه منکر شول سره د دے چه په زړونو کښے ئے پرے یقین راغلے وو

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ ⑭ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوٗدَ

پس وگوره | چه څنگه | شو | انجام | د فساد کوونکو | او بیشکه | ورکړے ؤ مونږ | داؤد

نو ته وگوره چه د دغه مفسدانو انجام څهٔ شو ؟ او مونږ داؤد او سلیمان علیهما السلام

وَسُلَيْمٰنَ عِلْمًا ۚ وَقَالَا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ فَضَّلَنَا

او سلیمان ته | علم | او هغو دواړو دوئیل | ټول تعریفونه | الله د پاره دي | هغه کوم چه | فضیلت راکړو مونږ ته

ته ډیر لوئے، علم ورکړو. او هغو دواړو دوئیل چه ټول تعریفونه الله تعالیٰ لره دي چه مونږ ئے د خپلو ډیرو

عَلٰى كَثِيْرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِيْنَ ⑮ وَوَرِثَ سُلَيْمٰنُ دَاوٗدَ

په ډیرو بانډې | له خپلو مؤمنانو بندګانو نه | او وارث شو | سلیمٰن | د داؤد

مؤمنانو بندگانو نه افضل کړي یو او سلیمان د داؤد وارث شو،

وَقَالَ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَاُوْتِيْنَا

او دهٔ دوئیل | اے خلقو! | وښودلے شوه مونږ ته | وینا | د مارغانو | او راکړے شو مونږ ته

او دائے دوئیل چه اے خلقو! مونږ ته د مارغانو ژبه ښودلے شوے ده، او مونږ ته هر قسم

مِن كُلِّ شَيْءٍ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ١٦ وَحُشِرَ

له هر يو څيز نه | بيشكه دا | فضل دے | ښكاره | او جمع كړے شوے

څيزونه راكړے شوي دي، واقعي چه هم دا هغه ښكاره فضل دے . او سليمان د پاره د

لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ١٧

سليمان د پاره | د ده لښكرے | له پيريانو | او ښيادمو | او مارغانو نه | پس دوي به | ودرولے شول .

پيريانو، ښيادمو او مارغانو لښكرے راجمع كړے شوے او دوي به (د انتظام د پاره) ځائے په ځائے ودرولے

حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا

تر دے چه | هر كله دوئ راغلل | يو ميدان ته | د ميږو | نو ووئيل يو ميږي | اے ميږو! | تاسو ننوځئ

راودرولے شوے تر دے چه هغوئ د ميږو يو ميدان ته ورسيدل نو يو ميږي ووئيل چه اے ميږو ! خپلو خپلو غارونو ته

مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ١٨ فَتَبَسَّمَ

خپلو كورونو ته | چخړي نه كړي تاسو | سليمان | او د ده لښكرے | او دوي | خبر هم نه وي | نو ده موسكے شو

ورننوځئ، هسے نه چه سليمان او د هغه لښكرے مو په بے خبرئ كښے چخړي كړي . نو سليمان د هغې په

ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي

خندېدونكے | په خبره د هغې | او ووئيل | اے زما ربه! | ماله توفيق راكړه | چه زه شكر وكړم | ستا د نعمت | كوم چه

خبره په موسكا وخندل ، او دائے ووئيل چه اے زما ربه ! ما هميشه په دے حال كښے وساتے چه ستا د هغه انعامونو

أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي

تا انعام كړے دے | په ما | او زما په پلار او مور باندې | او چه زه عمل وكړم | نيك | چه ته خوشحاليږے په هغې | او داخل كړه ما

شكر ادا كړم چه تا ما ته او زما پلار او مور ته وركړي دي او چه داسے نيكي وكړم چه ته پرے خوشحاليږے او ما په خپل

بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ١٩ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ

په خپل رحمت سره | په خپلو بندګانو كښے | چه نيكان دي | او ده حاضري واخسته | د مارغانو | نو دے ووئيل

رحمت سره په خپلو نيكانو بندګانو كښے شامل كړے ! او سليمان د مارغانو حاضري واخسته نو دے ووئيل

مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ ٢٠ لَأُعَذِّبَنَّهُ

څه (خبره) ده | چه زه نه وينم | هدهد | يا هغه دے | غائب | زه به خامخا ده ته عذاب وركړم

چه دا څه خبره ده چه زه هدهد نه وينم يا هغه چرته غائب شوے دے ؟ زه به ورله ډيره سخته

عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ٢١

عذاب | سخت | يا به ذبح كړم دے | يا به دے راوړي ما ته | څه دليل | ښكاره

سزا وركړم ، يا به ئے حلال كړم او يا به ما ته (د خپلے غيرحاضرئ) كلك دليل پيش كړي

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ

نو ده درنګ تير كړو | لږ شان | پس دے ووئيل | ما احاطه كړے ده | په هغه څه | چه احاطه نه ده كړے تا په هغې | او ما راوړے ده تا ته

نو لږ ساعت تير نه وو چه هغه راغلو نو دائے ووئيل چه ما يو داسے خبره معلومه كړے ده چه تاسو ته هم معلومه نه ده او ما در ته د

مِنْ سَبَاٍۭ بِنَبَاٍ يَّقِيْنٍ ﴿٢٢﴾ اِنِّىْ وَجَدْتُّ امْرَاَةً تَمْلِكُهُمْ

دَ سبا نه | خبر | یقیني | بیشکه ما | بیا مونده له | یوه ښځه | چه بادشاهي کوي په دوي

سبا (دَ قبیلې) نه یو یقیني خبر راوړے دے ، ما یوه ښځه ولیده چه په هغوئ باندې حکومت کوي

وَاُوْتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَىْءٍ وَّلَهَا عَرْشٌ عَظِيْمٌ ﴿٢٣﴾ وَجَدْتُّهَا وَقَوْمَهَا

او ورکړے شوے دے هغې ته | هر یو څیز | او دَ هغې | تخت دے | ډیر لوئے | ما بیا مونده لهٔ دا | او دَ هغې قوم

او هغې ته هر قسم اسباب ورکړے شوے دی او دَ هغې (دَ ناستې) تخت ډیر لوئے دے . ما هغه او دَ هغې قوم ولیدلو چه

يَسْجُدُوْنَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ

چه سجده کوی | نمر ته | سیوا دَ الله نه | او ښائسته کړی دی | دوی دَ پاره | شیطان

دَ الله تعالیٰ نه بغیر نمر ته سجدے کوی ، او شیطان دَ هغوئ دا عملونه دَ هغوئ په نظر ښکلي

اَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيْلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُوْنَ ﴿٢٤﴾ اَلَّا يَسْجُدُوْا

عملونه دَ دوی | پس هغه منع کړی دی دوی | دَ (حق) لارے نه | پس دوی | لار نهٔ مومی | چه دوی سجده نهٔ کوی

ښائسته ښکاره کړی دی، نو دَ سمے لارے نهٔ منع کړی دی نو اوس په حقه لار نهٔ ځی، هغه دا چه الله تعالیٰ ته

لِلّٰهِ الَّذِىْ يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُوْنَ

هغه الله ته | کوم چه | ښکاره کوی | هر پټه خبره | دَ آسمانونو | او دَ زمکے | او پوهیږی | په هغه څه چه پټوئ تاسو

سجدے نهٔ کوی چه دَ آسمان او دَ زمکے پټ څیزونه بهر ته راوباسی . او څهٔ چه تاسو پټوئ او څهٔ چه

وَمَا تُعْلِنُوْنَ ﴿٢٥﴾ اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ﴿٢٦﴾

او په هغه څه چه ښکاره کوئ ئے تاسو | الله | نشته دے هیڅ معبود | بے له دهٔ نه | چه رب دے | دَ عرش | لوئے

ښکاره کوئ په هغې ټولو خبر دے (دا وړی :) هم الله تعالیٰ هغه ذات دے دَ کوم نه سیوا چه بل معبود نشته هم دے دَ عرش عظیم رب دے.

قَالَ سَنَنْظُرُ اَصَدَقْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿٢٧﴾ اِذْهَبْ

وَئے فرمائیل | ډیر زر به وګورو | چه آیا رښتیا وویل تا | یا ته یئے | له دروغ ویونکو نه | ته لاړ شه

سلیمان ع وویل چه مونږ به دَ دے خبرے تحقیق کوو چه ته رښتیا والے کوے دروغژن یئے . ته لاړ شه او زما دا

بِّكِتٰبِىْ هٰذَا فَاَلْقِهْ اِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا

زما دے خط سره | بیا وَغورزوه دا | دَ هغوئ طرف ته | بیا مخ راوګرځوه | له هغوئ نه | بیا وګوره | چه څهٔ

خط یوسه نو هغوئ ته ئے وَغورزوه بیا ترے نه یو اړخ ته شه نو ګوره چه هغوئ څهٔ جواب

يَرْجِعُوْنَ ﴿٢٨﴾ قَالَتْ يٰٓاَيُّهَا الْمَلَؤُا اِنِّىْٓ اُلْقِىَ اِلَىَّ كِتٰبٌ كَرِيْمٌ ﴿٢٩﴾

جواب درکوی هغوئ | وویل دے | اے چلے دَ سردارانو ! | بیشکه راوَغورزولے شو | ما ته | یو خط | عزت والا

درکوی . (چه خط ورته ملاؤ شو نو ملکه سبا) وویل چه اے زما دَ لښکریانو ! ما ته خو یو درونډ خط راغورزولے شوے دے

اِنَّهٗ مِنْ سُلَيْمٰنَ وَاِنَّهٗ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿٣٠﴾

بیشکه دا | له طرفه دَ سلیمان ع نه دے | او بیشکه دا خط | شروع په نامه | دَ الله دے | چه بخښونکے | مهربان دے.

دا دَ سلیمان ع دَ طرف نه دے او دا ئے لیکلی دی چه بسم الله الرحمٰن الرحیم -

ع ٢ ١٧

أَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي

چه تاسو سرکشي مه کوئ | زما خلاف | او راشئ ماته | مسلمانان شوي | وئے وئیل | اے دلباریانو! | ماته رائے راکړئ

تاسو زما په مقابله کښے سرکشي مه کوئ او تابع راته راحاضرشئ، هغې ووئیل چه اے زما دلبار یانو! ماله په دے معامله

فِي أَمْرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾ قَالُوا

زما په دے کار کښے | نه یم زه | فیصله کوونکے | د هیڅ کار | تر دے چه | تاسو موجود یئ | دوی ووئیل

کښے رائے راکړئ، زه د هیڅ خبرے خلاصه فیصله تر هغه پورے نه کوم چه تاسو په کښے موجود نه یئ. هغوی ووئیل

نَحْنُ أُولُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي

موږ | ډیر طاقتور یو | او خاوندان د جنګ یو | سخت | او پوره اختیار | ستا دے | پس ته غور وکړه

چه موږ ډیر زور آور او توری ن خلق یو، او پوره اختیار ستا دے نو ته په خپله وګوره چه

مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا

د څه څیز | حکم ته فرمائے؟ | دے ووئیل | بیشکه بادشاهان | چه هر کله داخلیږی | یو کلی ته | نو خرابوی دوی هغه کلے

موږ ته څه حکم راکول غواړے؟ هغې ووئیل چه بادشاهان چه څه وخت یو کلی ته ورننوځي نو هغه تباه کوی

وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً ۖ وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾ وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ

او کوی | د دے معزز خلق | زیات رسوا | او همدغه شان | دوی کوی | او بیشکه زه درلیږونکې یم

او د هغه ځائے په استوګنو کښے عزتمند خلق سپک کړی او دغه شان به هغوی هم کوی او زه ورته څه سوغات

إِلَيْهِم بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا

طرف د هغوی ته | څه تحفه | بیا به ګورم | چه په څه څیز | بیرته راواپس کیږی | قاصدان | بیا هر کله چه

لیږم، نو ګورم چه زما سفیران څه (خبر) راوړی؟ نو څه وخت چه (د سبا

جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا آتَانِيَ اللَّهُ خَيْرٌ

راغے (قاصد) | سلیمان ته | نو دے فرمائیل | آیا تاسو زما مدد کوئ | په مال سره | پس څه چه | راکړی دی ماته | الله | ډیر بهتر دی

سفیر سلیمان ته ورغے نو هغه ورته ووئیل چه آیا تاسو په مال باندے زما امداد کول غواړئ؟ واورئ الله چه ماله څه راکړی دی

مِّمَّا آتَاكُم ۚ بَلْ أَنتُم بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ ارْجِعْ

له هغه څه نه | چه هغه درکړی دی تاسو ته | بلکه تاسو | په خپله تحفه | خوشحالیږئ | واپس لاړ شه

هغه د هغې نه ډیر بهتر دی کوم چه هغه تاسو ته درکړی دی بلکه هم تاسو په خپلو تحفو خوشحاله اوسئ، ته خپلو خلقو ته واپس

إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُم بِجُنُودٍ لَّا قِبَلَ لَهُم بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُم

هغوی ته | پس موږ به ضرور راوړو په دوی | داسے لښکرے | چه طاقت به نه وی | د دوی | د هغې | او موږ به ضرور وباسو دوی

لاړ شه، موږ به ورپسے داسے فوځونه ورولیږو چه هغوی به د هیڅ مقابله ونه کړے شي او موږ به دے د هغه ځائے نه

مِّنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾ قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ

له هغه ځائے نه | ذلیله شوی | او دوی به | سخت رسوا شی | (سلیمان ع) ووئیل | اے سردارانو! | څوک له تاسو نه

په ذلت وباسو او هغوی به رسوا شي. (سلیمان ع) وفرمائیل اے سردارانو! څوک به ماله د هغې

يَأْتِيْنِيْ بِعَرْشِهَا قَبْلَ اَنْ يَّاْتُوْنِيْ مُسْلِمِيْنَ ۝۳۸ قَالَ عِفْرِيْتٌ

به راوړي ماته | تخت د دے | وړاندې د دے نه چه | دوئ راشي ماته | مسلمانان شوي | دووئیل | یو دیو

(ملکې) تخت د دے نه وړاندې راوړسوي چه هغوئ راله تابع راشي ؟ یو مضبوط پیري (ورته) ووئیل

مِّنَ الْجِنِّ اَنَا اٰتِيْكَ بِهٖ قَبْلَ اَنْ تَقُوْمَ مِنْ مَّقَامِكَ ۚ وَاِنِّيْ

له پیریانو نه | زهٔ به راوړم تاته | هغه | وړاندې له دې نه | چه ته پاسے | له خپل ځائے نه | او بیشکه زهٔ

چه زهٔ به ئے درته د دربار د برخاست کیدو نه وړاندې راحاضر کړم ، او زهٔ د دے

عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ اَمِيْنٌ ۝۳۹ قَالَ الَّذِيْ عِنْدَهٗ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتٰبِ اَنَا اٰتِيْكَ

په دې باندې | ډیر طاقتور | امانتدار یم | ووئیل | هغه کس چه هغهٔ سره | علم وو | د کتاب | (چه) زهٔ به راوړم تاته

کار طاقت لرم او امانتدار یم یو بل سړي چه د کتاب په علم پوهه وو ووئیل چه زهٔ ئے د

بِهٖ قَبْلَ اَنْ يَّرْتَدَّ اِلَيْكَ طَرْفُكَ ۭ فَلَمَّا رَاٰهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهٗ

هغه | وړاندې له دې نه | چه واوړي بیرې | ستا طرف ته | ستا سترګے | پس هرکله چه | وئے لیدو هغه | ایښودے شوے | خپل ځان سره

سترګو د رپولو نه وړاندې راحاضرولے شم ۔ نو چه سلیمانؑ هغه تخت خپل ځان سره پروت ولیدهٔ

قَالَ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّيْ ۖ لِيَبْلُوَنِيْٓ ءَاَشْكُرُ اَمْ اَكْفُرُ ؕ

نو ووئیل دهٔ | دا دے | فضل | زما د رب | چه امتحان وکړي په ما | چه آیا شکر کوم زهٔ | یا ناشکري کوم

نو وئے وئیل چه دا زما د رب د فضل نتیجه ده چه ما آزمائي چه زهٔ شکر کوم که ناشکري کوم ۔

وَمَنْ شَكَرَ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ رَبِّيْ غَنِيٌّ

او څوک چه شکر کوي | پس بیشکه چه شکر کوي | خپل ځان د پاره | او څوک چه ناشکري وکړي | نو بیشکه | زما رب | ډیر بے نیازه

او څوک چه شکر کوي نو د خپل ځان د ګټې له شکر کوي او څوک چه ناشکري کوي نو زما رب غني دے

كَرِيْمٌ ۝۴۰ قَالَ نَكِّرُوْا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ اَتَهْتَدِيْٓ اَمْ تَكُوْنُ

کریم دے | دهٔ فرمائیل | شکل بدل کړئ | د دې د پاره | د دے د تخت | چه وګورو مونږ | آیا دا لاره بیاموي | یا کیږي دا

کریم دے ۔ سلیمانؑ ووئیل چه د دے د تخت شکل بدل کړئ چه وګورو چه هغه ئے پیژندے شي که په هغه (نا پوهه)

مِنَ الَّذِيْنَ لَا يَهْتَدُوْنَ ۝۴۱ فَلَمَّا جَآءَتْ قِيْلَ اَهٰكَذَا

د هغو خلقو نه چه | لاره نهٔ بیاموي | پس هرکله چه | دا راغله | نو ورته وئیلے شو | آیا د غه شان دے

خلقو کښے ده چه څیز پیژندلے نهٔ شي ۔ نو څهٔ وخت چه هغه (ملکه) راورسیده نو ورته ووئیلے شو چه آیا ستا تخت

عَرْشُكِ ۭ قَالَتْ كَاَنَّهٗ هُوَ ۚ وَاُوْتِيْنَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا

تخت ستا | دے ووئیل | لکه چه دا هم هغه وي | او مونږ ته راکړے شوے د | علم | وړاندې له دے نه | او وو مونږ

د غه شان دے هغے ووئیل ، لکه چه دا هم هغه وي او له دې نه وړاندې مونږ ته (ستا د صداقت) علم شوے وو او ستا تابع

مُسْلِمِيْنَ ۝۴۲ وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَّعْبُدُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۭ اِنَّهَا كَانَتْ

مسلمانان | او منع کړے وه دا | هغه څیز | د کوم چه ئے عبادت کولو | سیوا | د الله نه | بیشکه دا | وه

شوي یو ۔ او هغه بغیر د الله نه سیوا د نورو معبودانو عبادت د اسلام نه منع کړے وه ، هغه د یو کافر قوم

مِنْ قَوْمٍ كٰفِرِيْنَ ﴿٤٣﴾ قِيْلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ ۚ فَلَمَّا رَاَتْهُ حَسِبَتْهُ

له قوم | دَ کافرانو نه | دے ته وو ویلے شو | چه داخله شه | په دے محل کښے | پس کله چه | ډیکتل محل ته | نو گمان وکړو دَ په هغے

نښئه ده . دے ته وو ویلے شو چه دِے محل ته داخله شه ، څهٔ وخت چه دِے (فرش) ته وکتل نو هغه

لُجَّةً وَّكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا ۚ قَالَ اِنَّهٗ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّنْ قَوَارِيْرَ ۬

دَ ژورو اوبو | او څرگندے کړے | خپلے دواړه پنډۍ | ووئیل سلیمان | بیشکه دا یو محل دے | ځلیدونکے | جوړ شوے دَ شیشو نه

ژورے اوبهٔ وګڼلے (یا ګڼلے اوچته کړے) او خپلے پنډۍ ئے څرګندے کړے سلیمانؑ ووئیل چه دا خو یو محل دے چه دَ شیشو نه جوړ کړے شوے

قَالَتْ رَبِّ اِنِّيْ ظَلَمْتُ نَفْسِيْ وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمٰنَ لِلّٰهِ

ووئیل (ملکے) | اے زما ربه! | بیشکه ما | ظلم وکړو | په خپل ځان | او اسلام مِ راوړو | دَ سلیمان سره | دَ پاره دَ الله

دے ، هغے ووئیل چه اے زما ربه ! ما تر اوسه په ځان ظلم کړے دے او نن مِ دَ سلیمانؑ سره په الله رب العٰلمین باندې

ع ٣ ١٨

رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَآ اِلٰى ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ صٰلِحًا اَنِ اعْبُدُوا

چه رب دے | دَ ټول جهان | او بیشکه | مونږ لیږلے وو | (قوم دَ) ثمود طرف ته | دَ دوی ورور | صالحؑ | چه تاسو عبادت کوئ

ایمان راوړو . او مونږ ثمود نوم قوم ته دَ هغوی (قومی) ورور صالحؑ لیږلے وو چه تاسو دَ الله عبادت

اللّٰهَ فَاِذَا هُمْ فَرِيْقٰنِ يَخْتَصِمُوْنَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يٰقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُوْنَ

دَ الله | پس ناگهانه | دوی دوه ډلے (شوے) | چه یو بل سره ئے جګړه کوله | دهٔ ووئیل | اے زما قومه! | ولے تلوارې کوئ تاسو

کوئ ، نو هغوی دوه ډلے شول چه په خپل مینځو کښے جګړے کولے (صالحؑ) ووئیل اے زما قومه ! تاسو ولے دَ نیکئ نه

بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ ۚ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُوْنَ اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿٤٦﴾

دَ بدئ دَ پاره | وړاندې له نیکئ نه | ولے بخښنه نهٔ غواړئ | دَ الله نه | چه په تاسو | رحم وکړے شي .

نه وړاندې په عذاب راوستو باندې تلوار کوئ ؟ تاسو دَ الله تعالیٰ نه معافي ولے نهٔ غواړئ ؟ چه الله تعالیٰ در باندې رحم وکړي

قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَّعَكَ ۚ قَالَ طٰٓئِرُكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ بَلْ اَنْتُمْ

دوی ووئیل | مونږ سپیرهٔ وګڼلے | ته | او هغه څوک چه | تا سره دی | دهٔ ووئیل | ستا سپیرهٔ توب | الله سره دے | بلکه تاسو

هغوی جواب ورکړو چه مونږ ته ته او ستا ملګری سپیرهٔ ښکاری صالحؑ ووئیل ستاسو سپیرهٔ توب دَ الله دَ طرف نه دے بلکه تاسو

قَوْمٌ تُفْتَنُوْنَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِيْنَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُّفْسِدُوْنَ

داسے قوم یئ | چه آزمیښت در باندې کیږي | او وو | په دے ښار کښے | نهه سړی | چه فساد به ئے کولو

هغه خلق یئ چه په آزمیښت کښے اخته شوی یئ . او په دے ښار کښے نهه سړی وو چه په ملک کښے ئے فساد

فِي الْاَرْضِ وَلَا يُصْلِحُوْنَ ﴿٤٨﴾ قَالُوْا تَقَاسَمُوْا بِاللّٰهِ لَنُبَيِّتَنَّهٗ

په زمکه کښے | او اصلاح به ئے نهٔ کوله | دوی ووئیل | تاسو یو بل ته قسمونه وخورئ | په الله | خامخا مونږ به دَ شپے حمله وکړو په دهٔ

خورولو او سمون به ئے نهٔ راوستلو ، هغوی ووئیل چه په خپل مینځ کښے په الله قسمونه وخورئ چه شپه په شپه به

وَاَهْلَهٗ ثُمَّ لَنَقُوْلَنَّ لِوَلِيِّهٖ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ اَهْلِهٖ

او دَ دهٔ دَ کور په خلقو | بیا به خامخا مونږ ووایو | دَ دهٔ وارث ته | چه مونږ موجود نهٔ وو | په وخت دَ وژلو | دَ دهٔ دَ خاندان

صالحؑ او دَ هغهٔ بال بچ صفا کړو نو بیا به دَ هغهٔ وارث ته ووایو چه مونږ دَ هغهٔ دَ بال بچ دَ وژلو په وخت کښے موجود نهٔ وو

وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾

او بیشکه مونږ | رښتینی یُو | او دوی یو پیټ تدبیر وکړو | او مونږ هم یو پیټ تدبیر وکړو | او دوی | نهٔ پوهیدل ۔

او بیشکه مونږ رښتیا وایُو ۔ او شو دیانو یو پیټ تدبیر وکړو او مونږ هم یو پیټ تدبیر وکړو چه هغوئی پرے نه پوهیدل

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾

پس وګوره | چه څنګه | وو | انجام | دَ دوی دَ فریب | چه مونږ هلاک کړل دوی | او قوم دَ دوی | ټول

نو وګوره چه دَ دغے خلقو دَ فریب انجام څهٔ شو؟ چه مونږ هغوئی هم او دَ هغوئی ټول قوم هم تباه کړو ۔

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

پس دا | دَ دوی کورونه دی | غورزیدلی | په وجه دَ دوی دَ ظلم | بیشکه | په دے کښے | نخښه ده | هغو خلقو دَ پاره | چه پوهیږی

نو (اوس) دغه ئے کورونه دی چه دَ دوی دَ کفر په وجه وران ویجاړ پراته دی بیشکه په دے کښے پوهه خلقو دَ پاره نښان دَ عبرت دے

وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ

او مونږ نجات ورکړو | هغو خلقو ته | چه ایمانئے راوړو | او پرهیزګاری ئے کوله | او لُوط | هر کله چه دهٔ ووئیل | خپل قوم ته

او څوک چه ایماندارا او پرهیزګار وو هغوئی مو خلاص کړل ۔ او مونږ لوط لیږلے وو څهٔ وخت چه هغهٔ خپل قوم ته ووئیل

أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً

ایا تاسو کوئی | کار دَ بے حیایئ | او تاسو | وینئ | ایا تاسو | راځئ | سړو ته | په اراده دَ شهوت

چه دا تاسو څهٔ دَ بے حیایئ کار کوئی سره دَ دے چه وینئ ګورئ ۔ ایا تاسو سړو سره خپل شهوت سړو ئ

مِّن دُونِ النِّسَاءِ ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ

بغیر | دَ ښځونه | بلکه | تاسو | قوم یئ | ډیر جاهل | پس نهٔ وو | جواب | دَ دهٔ دَ قوم

چه ښځے مو پریښودی دی حقیقت دا دے چه تاسو ډیر جاهل قوم یئ ۔ نو دَ هغهٔ قوم نه بل هیڅ جواب جوړ نهٔ شو

إِلَّا أَن قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾

مګر دا چه | دوی ووئیل | چه وُباسئ | ال دَ لُوطؑ | له خپل کلی نه | بیشکه دوی | داسے خلق دی | چه پاکی خوښوی

خو دائے ووئیل چه دَ لوطؑ خپلوان دَ خپل کلی نه بهر وُباسئ دوی خپل ځانونه پاک پاکیزه ښکاره کوی ۔

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمْطَرْنَا

پس مونږ نجات ورکړو دهٔ ته | او دَ دهٔ اهل ته | سیوا | دَ دهٔ دَ ښځے نه | مونږ مقرر کړے وه دا | له وروستو پاتے کیدونکو نه | او وُورولو مونږ

نو مونږ هغه هم او دَ هغهٔ خپلوان هم بچ کړل سیوا دَ دهٔ دَ ښځے نه دَ کومے په حقله چه مونږ مقرر کړے وُه چه وروستو پاتے کیدونکو نه

عَلَيْهِم مَّطَرًا ۖ فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ

په دوی باندے | یو باران | پس بد دے | باران | دَ ویرولو شوو | ووایه | ټول تعریفونه | الله لره دی

به دی او په هغوئی مو یو بل قسم باران راووروَلو نو څومره خراب باران وو دَ ویرولے شوو خلقو په حقله ۔ ووایه! ټول تعریفونه الله لره دی

وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۗ آللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

او سلام دے | دَ دهٔ په بندګانو | کوم چه | دهٔ غوره کړل | آیا الله | غوره دے | یا کوم چه دوی شریک مقرروی

او دَ هغهٔ په غوره کړو بندګانو دے سلام وی ، آیا الله تعالی غوره دے که هغه څیزونه چه دوی ئے ورسره دَ ځان نه شریکوی؟

ع ٤ ١٩